Ազգ
Azg
armenian daily
1 ՓԵՏՐՈՒԱՐ 2003 ՇԱԲԱԹ 19(2704)

Ռուսական հեղինակավոր մրցանակ եւ մեդալ Ռոբերտ Քոչարյանին

ՄՈՍԿՎԱ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Փետրվարի 5-ին Երեւանում կկայանա «Միջազգային գործունեություն» անվանակարգում Սվյատոսլավ Ֆյոդորովի անվան առաջին մրցանակի եւ «Լուսավորության նախանձախնդիր: Ի հիշատակ Ա. Ս. Պուշկինի ծննդյան 200-ամյակի» մեդալի հանձնումը ՀՀ նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին: Այդ պարգեւներին նա արժանացել է բարեկամության եւ փոխշահավետ համագործակցության ամրապնդման, տնտեսական, գիտատեխնիկական եւ պատմամշակութային կապերի զարգացման գործում մեծ ավանդի համար: Ինչպես հաղորդում է ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ը, այդ մրցանակին արժանացել են Ռուսաստանի Պետական դումայի նախագահ Գենադի Սելեզնյովը, ՌԴ Պետական դումայի պատգամավոր Նիկոլայ Ռիժկովը, շախմատի աշխարհի բազմակի չեմպիոն, խաղաղության ֆոնդերի միջազգային ասոցիացիայի նախագահ Անատոլի Կարպովը, ԽՍՀՄ ժողովրդական արտիստուհի Ալլա Պուգաչովան: «Լուսավորության նախանձախնդիր: Ի հիշատակ Ա. Ս. Պուշկինի ծննդյան 200-ամյակի» մեդալը 1999 թվականին հիմնել է Ռուսաստանյան բանաստեղծության ակադեմիան: Նրանով պարգեւատրված են հայտնի գրողներ Սերգեյ Միխալկովը, Վիկտոր Ռոզովը, Չինգիզ Այթմատովը, Ռուսաստանի գեղարվեստից ակադեմիայի պրեզիդենտ Զուրաբ Ծերեթելին, Պետական ակադեմիական Փոքր թատրոնի գեղարվեստական ղեկավար Յուրի Սոլոմինը եւ ուրիշներ:

ՔԱՐՈԶԱՐՇԱՎ

Նախընտրական հանդիպումներ Էրեբունիում եւ Աջափնյակում

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Նախագահի թեկնածու, գործող նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի երեկվա նախընտրական հանդիպումներն Էրեբունի եւ Աջափնյակ համայնքներում էին: Երկու հանդիպման ժամանակ էլ հանրապետության նախագահին ուղեկցում էին նրան սատարող քաղաքական ուժերի ներկայացուցիչները: Էրեբունիում, մինչ թեկնածուի ելույթն ի պաշտպանություն Ռոբերտ Քոչարյանի, խոսք ասացին ՀՅԴ ներկայացուցիչ Ալվարդ Պետրոսյանը, հանրապետական Գալուստ Սահակյանը, քանդակագործ Լեւոն Թոքմաջյանը: Ալվարդ Պետրոսյանի խոսքով, իր պաշտպանած թեկնածուն ինքն է կայացել քաղաքական դաշտում՝ չհայտնվելով հարազատների ստվերի ներքո: Դաշնակցության ներկայացուցիչը նշում է, որ բացի երկրի նախագահից մենք ընտրում ենք նաեւ գերագույն հրամանատար, ուստի փխրուն խաղաղության պայմաններում հարցն առավել կարեւորություն ունի: Մի բան էլ՝ Ալվարդ Պետրոսյանը նախորդ նախագահական ընտրություններին եւս Քոչարյանին է պաշտպանել, նույն արժանապատվությամբ հիմա է պաշտպանում:

PHOTOLURE

Ռոբերտ Քոչարյանը ցավով նշեց, որ այստիպի հանդիպումներին իրեն ուղղված նամակներն ավելի շատ նյութական օժանդակության խնդրանքով են: Սա փաստում է երկրում առկա գործազրկության բարձր տոկոսը, եւ Քոչարյանը խոստացավ հանրահավաքի մասնակիցներին, որ աշխատատեղերի ստեղծման ու տնտեսության վերականգնման սկսված գործընթացն առաջիկայում եւս շարունակվելու է նույն թափով:

Տես ➧ էջ 2

ԱՅՑ

Մոսկվայի քաղաքապետը դարձավ Երեւանի պատվավոր քաղաքացի

ԼՈՒԻԶԱ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Իր պաշտոնական այցի երկրորդ օրը Մոսկվայի քաղաքապետի գլխավորած պատվիրակությունն սկսեց ՀՀ նախագահի հետ հանդիպումով: Երկու մայրաքաղաքների փոխգործակցության համատեքստում Լուժկովը նշել է, թե քաղաքային տնտեսության կառավարման ոլորտում Մոսկվան հարուստ փորձ է կուտակել եւ պատրաստ է կիսել այդ փորձը Երեւանի հետ: Ռոբերտ Քոչարյանն էլ նշել է, թե Երեւանում եւս քաղաքային ծառայությունների համակարգում լուրջ բարեփոխումներ են իրականացվում:

PHOTOLURE

Նախագահն ու քաղաքապետը քննարկել են նաեւ մայրաքաղաքների մշակութային, հումանիտար ոլորտների համագործակցությանը վերաբերող խնդիրներ: Առանձնահատուկ շեշտվել է առեւտրատնտեսական փոխգործակցության զարգացման անհրաժեշտությունը:

Երեւանյան իր այցի շրջանակներում Մոսկվայի քաղաքապետը, չխախտելով մեր երկիր ժամանող ռուսաստանյան պաշտոնյաների ավանդույթը, այցելեց Հայ-ռուսական սլավոնական պետական համալսարան: Այստեղ պրն Լուժկովը, որին նախօրեին արդեն շնորհվել էր Երեւանի պատվավոր քաղաքացու անձնագիր, ստացավ բուհի պատվավոր դոկտորի կոչում:

«Եթե մինչեւ հիմա ես ձեզ հետ էի, ապա այսուհետեւ, փաստորեն, ձեզանից մեկն եմ», ասաց Լուժկովը, որին դոկտորի վկայագիր հանձնելու հետ հագցրին նաեւ մագիստրական հագուստներ:

Տես ➧ էջ 2

Թոնի Բլերը Վաշինգտոնում «վճռական» խոսակցության համար

Մեծ Բրիտանիայի վարչապետ Թոնի Բլերը երեկ ժամանեց Վաշինգտոն՝ նախագահ Ջորջ Բուշի հետ իրաքյան ճգնաժամի շուրջ վերլուծաբանների կողմից «վճռական» որակված խոսակցություն վարելու համար: Մեկնելուց առաջ BBC եւ CNN հեռուստակայաններին տված հարցազրույցներում Բլերն իր այցը ներկայացրեց որպես միասնականությունը ՄԱԿ-ի թիվ 1441 որոշման շուրջ պահպանելու առաքելություն: Ինչպես հայտնի է, Եվրամիության երկրներն Իրաքի դեմ պատերազմական գործողություն ձեռնարկելու հարցում վսանգավոր կերպով պառակտվել են, ինչը Մեծ Բրիտանիային ստիպում է մեղմել նախագահ Բուշի անզիջողականությունը: BBC-ի վերլուծաբաններից մեկի կարծիքով, Վաշինգտոնում Բլերը փորձելու է Բուշին համոզել, որպեսզի հավելյալ ժամանակ տրվի ՄԱԿ-ի տեսչական խմբին Իրաքում իր առաքելությունը շարունակելու, մինչեւ որ նոր տվյալներ ի հայտ գան զանգվածային ոչնչացման զենքերի առկայության մասին, որոնք կարող են Եվրոպայում եւ այլուր տիրող հակապատերազմական հասարակական տրամադրությունները շրջել:

Վաշինգտոնյան այցից հետո Թոնի Բլերին սպասում է տքնաջան աշխատանք՝ արդեն Եվրոպայում: Փետրվարի 4-ին նախատեսված է նրա կարեւոր հանդիպումը Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի հետ, որը, ինչպես հայտնի է, կտրականապես դեմ է ՄԱԿ-ի շրջանակներից դուրս որեւէ նախաձեռնության: Փետրվարի 5-ին Բլերը հանդիպելու է պետքարտուղար Քոլին Փաուելին: Իսկ փետրվարի 14-ին վրա է հասնելու ամենավճռական պահը՝ ՄԱԿ-ի տեսուչների նոր, համապարփակ զեկույցն իրենց ստուգումների արդյունքի մասին:

Ամերիկյան ուղղաթիռի զոհերի թիվը ճշտվեց

Երեկ հայտնել էինք Աֆղանստանի մայրաքաղաքից ոչ հեռու ամերիկյան ռազմական հենակետի մոտ դեռեւս անհայտ պատճառներով ջախջախված ամերիկյան «Բլեքհաուք» տիպի ուղղաթիռի մասին: Արդեն հայտնի է դարձել զոհերի թիվը՝ 4 զինվոր: Այսպիսով, Աֆղանստանում ռազմական միացյալ գործողությունների սկզբից ի վեր ամերիկյան ուժերի զոհերի թիվը հասնում է 46-ի: Մյուս կողմից, դարձյալ Աֆղանստանում, Ղանդահար քաղաքի մոտ, երեկ ռումբ է պայթել: Զոհվել է 18 աֆղանցի, որոնց թվում՝ ոստիկաններ: Ենթադրվում է, որ ոճրագործության հեղինակներն «Ալ Ղաիդա» ահաբեկչական կազմակերպության մնացորդներն են եւ կամ վերջիններիս հետ օրերս դաշինք կնքած Գյուլբեդդին Հեքմաթիարի ուժերը:

Մոսկվայում ձերբակալվել է Սերգեյ Մավրոդին

ՄՈՍԿՎԱ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այսօր Մոսկվայի կենտրոնում ձերբակալվել է ՄՄՄ ֆինանսական բուրգի կազմակերպիչ Սերգեյ Մավրոդին: Այդ մասին ԻՏԱՌ-ՏԱՍՍ-ին հայտնել են Ռուսաստանի ներքգործնախարարության մամուլի ծառայությունում: Գործողությունն իրականացրել են ՌԴ ՆԳՆ քրեական միլիցիայի ծառայության քրեական հետախուզության գլխավոր վարչության աշխատակիցները: Խուզարկման ժամանակ Մավրոդիի մոտ գտնվել են ուրիշի անունով կեղծված փաստաթղթեր: Գործողության մանրամասներ առայժմ չեն հաղորդվում: Մավրոդին մի քանի տարի գտնվում էր միջազգային հետախուզման մեջ:

Ադրբեջանցի դիվերսանտ գերին կհանձնվի Կարմիր խաչի միջնորդությամբ

ՍՏԵՓԱՆԱԿԵՐՏ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի 8-ին Լեռնային Ղարաբաղի եւ Ադրբեջանի զինված ուժերի շփման գծում գերի ընկած ադրբեջանական բանակի զինվոր Էլմեդդին Աբիեւի հարցն է քննարկվել Գարեգին Բ Ամենայն հայոց կաթողիկոսի եւ ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի հունվարի 30-ի հեռախոսազրույցի ընթացքում:

Ինչպես հայտնում է ԼՂՀ նախագահի մամուլի քարտուղարը, հունվարի 31-ին ԼՂՀ ռազմագերիների, պատանդների եւ անհետ կորածների հարցերով պետական հանձնաժողով պաշտոնական դիմում է ներկայացվել Կարմիր խաչի միջազգային կոմիտեի Ստեփանակերտի գրասենյակից՝ «բոլոր շահագրգիռ կողմերից ստացված համաձայնության համապատասխան» ադրբեջանցի զինվորին հանձնելու վերաբերյալ:

ԼՂՀ նախագահը որոշում է ընդունել ադրբեջանական կողմին ռազմագերի Աբիեւի հանձնումն իրականացնել Լեռնային Ղարաբաղում՝ ԿԽՄԿ ներկայացուցչության միջնորդությամբ:

Վիրավորվել է Ոսկեւանցի

ՆՈՅԵՄԲԵՐՅԱՆ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ: Հունվարի 30-ի կեսօրին Տավուշի մարզի Բաղանիս գյուղի սահմանամերձ տարածքում ոչխարներ արածեցնելու ժամանակ ադրբեջանական զինուժի կրակից վիրավորվել է հարեւան Ոսկեւան գյուղի 62-ամյա բնակիչ Ջահան Բեգլարյանը: Ձախ ծնկից վիրավոր Բեգլարյանն այժմ բուժվում է Նոյեմբերյանի հիվանդանոցում:

Չնայած այս պատահարին, հյուսիս-արեւելյան սահմանագոտում իրավիճակն ընդհանուր առմամբ լարված չէ, հայ սահմանապահները վստահորեն վերահսկում են Ադրբեջանի հետ սահմանը եւ Նոյեմբերյան-Իջեւան ավտոճանապարհի Բաղանիս-Կիրանց հատվածը, որ ձգվում է սահմանի երկայնքով:

Կիպրոսի թնջուկն այս տարի կլուծվի, եթե...

Իրական հնարավորություն կա այս տարվա ընթացքում լուծելու Կիպրոսի հակամարտությունը, եթե Թուրքիայի նոր կառավարությանը հաջողվի երկրի զինվորականության հետ իր ազդեցության պայքարն ավարտել իր օգտին, հայտարարել է Կիպրոսի Հանրապետության նախագահ Գլաֆկոս Քլերիդեսը՝ «Սայփրըս Ուիքլի» անգլերեն ազդեցիկ շաբաթաթերթին տված հարցազրույցում, Նիկոսիայից «Ազգին» հաղորդում է նույն շաբաթաթերթի խմբագիրներից Ջորջ Տեր-Բարթողը: Ինչո՞ւ այս տարվա ընթացքում: Այս հարցին Քլերիդեսը տվել է հետեւյալ պատասխանը. «Քանի որ ես նկատի ունեմ ստեղծված պատմական պահը, երբ երեւան է եկել ՄԱԿ-ի գլխավոր քարտուղար Կոֆի Անանի կարգավորման ծրագիրը եւ, մյուս կողմից, առկա է Կոպենհագենի որոշումը Կիպրոսը Եվրամիության անդամ ընդունելու մասին»: Նման առիթները, ասել է Կիպրոսի 84 տարեկան նախագահը, որ պատրաստվում է առաջիկա ամիս կայանալիք ընտրություններում 3-րդ անգամ երկարաձգել իր պաշտոնավարման ժամկետը, հաճախ չեն ստեղծվում:

Ինչ վերաբերում է այն հարցին, թե Կիպրոսի թուրքական համայնքի ղեկավար Ռաուֆ Դենքթաշն ընդունելո՞ւ է կարգավորման որեւէ ծրագիր, Կիպրոսի նախագահը պատասխանել է. «Հակառակ ուժեղ անհատականության եւ, միաժամանակ, իր անցյալին գերի լինելու փաստին, Դենքթաշը ենթարկվելու է Անկարայիին»: Իսկ եթե չհամաձայնվի, ապա նա կարող է «հերոսական» ելքին դիմել՝ հրաժարական տալ, համենայն դեպս, նա Անկարայի կամքին հակառակ բնավ չի գնա, ասել է Քլերիդեսը:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ

ՀՌԱԿ նորագիրներ Երեւանի ակումբներում

Թեքեյան մշակութային կենտրոնում գործում է ՀՀ նախագահության թեկնածու Ռոբերտ Քոչարյանի նախընտրական շտաբը, որը շահեկանորեն տարբերվում է մյուս շտաբներից նրանով, որ օրեցօր աճում է անձնական հարցերով դիմողների թիվը: Այս մասին երեկ Հայաստանի Ռամկավար Ազատական կուսակցության Հանրապետական գրասենյակում հայտարարեց ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը՝ Երեւանի «Հայրենիք», «Վահան Թեքեյան» եւ «Դավիթաշեն» ռամկավար ակումբների նորագիրների ընդունելության ժամանակ: Այս օրերին ամեն մի քաղաքական միջոցառում, այդ թվում նաեւ Ռամկավար Ազատական կուսակցության ժողովներն անցնում են ՀՀ նախագահական մոտեցող ընտրությունների մրցոլորտում:

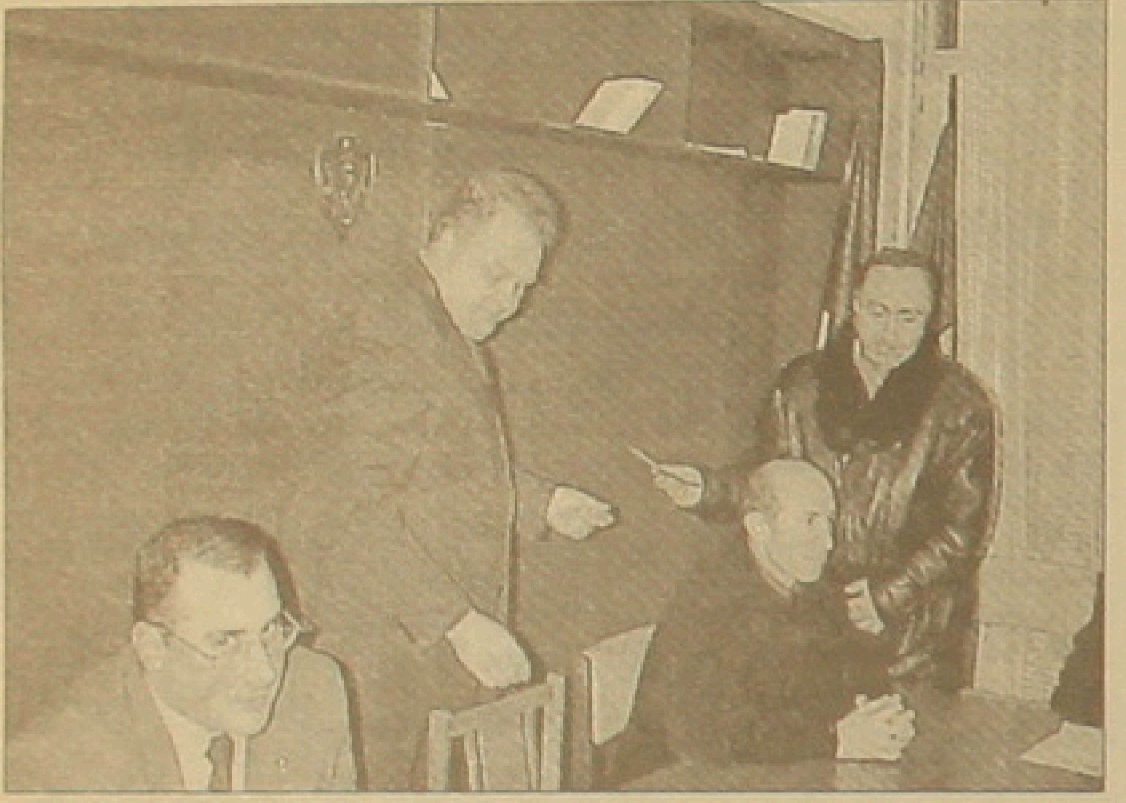

Ինչ էլ խոսեն, ինչի մասին, միեւնույն է, առաջնահերթ հարցն է, թե ո՞ւմ են ընտրելու եւ ինչո՞ւ: Ազատական գաղափարախոսության ջատագով նորագիր 12 անդամներ իրենց համերաշխությունը հայտնեցին ՀՌԱԿ քաղաքական ուղղությանը՝ ՀՀ նախագահի պաշտոնում եւս 5 տարի տեսնել գործող նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանին:

Ս. Մ.

Նախընտրական հանդիպումներ Էրեբունիում եւ Աջափնյակում

Սկիզբը՝ էջ 1

Նախագահի թեկնածուի խոսքով մեծ ուշադրություն հատկացվում եւ հատկացվելու է մայրաքաղաքի զարգացմանը, Երեւանն իսկապես մայրաքաղաքի տեսք պետք է ստանա: Սա եւս նշանակում է լրացուցիչ աշխատատեղեր: Նախագահն անդրադարձավ նաեւ աղետի գոտուն, փաստելով, որ այստեղ բնակարանային խնդիրն իր վերջնական լուծումը կստանա, հաջորդ քայլն աշխատատեղերի ստեղծումն է:

Հանրապետության նախագահին ուղղված հարցերը բազմաթիվ էին: Հանրահավաքի մասնակիցներն ուզում էին իմանալ՝ ե՞րբ կկարգավորվի համայնքի ջրամատակարարումը, կբարձրացվե՞ն արդյոք կենսաթոշակներն այս տարի, ի՞նչ պետք է անել արտագաղթը կանգնեցնելու համար: Էրեբունի համայնքում եւս, ինչպես ամբողջ քաղաքում, առաջիկա տարիներին շուրջօրյա ջրամատակարարում կլինի, կենսաթոշակների բարձրացումը սկսվել է եւ շարունակություն կստանա. սա եւս նախընտրական ծրագրի դրույթներից է: Ինչ վերաբերում է արտագաղթը կանգնեցնելուն, միայն սկսած շինարարության ծավալները փաստում են, որ մարդիկ աշխատանք ունենալու դեպքում վերադառնում են: Բազմաթիվ շինարարներ արդեն վերադարձել են արտերկրից, «Կանազ» գործարանի մասնագետներից էլ մի մասն արդեն վերադարձել է: Ընդհանրապես միգրացիայի ցուցանիշներն անցյալ տարի արդեն վկայել են արտագաղթի նվազում:

Աջափնյակում Ռոբերտ Քոչարյանի հանդիպումը «Կարեն Դեմիրճյան» մշակութային կենտրոնի տարածքում էր: Դարձյալ ելույթ ունեցան նրան պաշտպանող քաղաքական ներկայացուցիչները:

Գործող նախագահին իր աջակցության խոսքն ասաց նաեւ ՀՌԱԿ ատենապետ Ռուբեն Միրզախանյանը: Նա անդրադարձավ գործող նախագահի՝ Հայաստանն առաջիկայում տարածաշրջանի ամենակազմակերպված երկիր ունենալու խոստմանը եւ համոզմունք հայտնեց, որ դա եւս հերթական հաղթանակ է դառնալու՝ «Ռոբերտ Քոչարյան քաղաքական գործիչը պարտվել չգիտի»: Սա են վկայում նրա անցած ճանապարհը եւ այն խոստումները, որ արդեն իրականություն են դարձել:

Քոչարյանն էլ անդրադարձավ Հայաստանը տարածաշրջանում ամենակազմակերպված պետություն դարձնելու գաղափարին եւ նշեց դրա իրագործման բաղադրիչները՝ արդյունավետ աշխատող պետական համակարգ, մրցունակ արդյունաբերություն, արդար հարկային քաղաքականություն, մարտունակ բանակ, արդար ընտրական համակարգ:

Ռոբերտ Քոչարյանին ուղղված հարցերը տարբեր էին՝ համայնքին վերաբերող խնդիրներից մինչեւ անձնականը՝ թե նախագահին վերաբերող եւ թե իրենց խնդիրները բարձրացնող:

Համայնքի վթարային շենքերին վերաբերող հարցին երկրի ղեկավարը պատասխանեց, որ այս տարի արդեն Աջափնյակի վթարային շենքերից 15-ը կամրացվեն, եւ այս տեմպերը կպահպանվեն: Մեկ խնդրանք էլ եղավ Ռոբերտ Քոչարյանին: Դասղեկը դիմում էր նրան՝ իր դասարանին Արցախ էքսկուրսիա կազմակերպելու խնդրանքով:

Հանրահավաքի մասնակիցների բոլոր դիմումներին անդրադառնալ, բնականաբար, հնարավոր չէր, ուստի երկրի ղեկավարը խոստացավ առաջիկա օրերին գրավոր պատասխաններ ուղարկել հեղինակներին՝ հետամուտ լինելով բարձրացված հարցերի լուծմանը:

Հ. Գ. Երկու համայնքներում էլ նախագահին դիմավորում էին խանդավառությամբ, ծափողջույններով եւ երգ ու երաժշտությամբ: Սակայն եթե Էրեբունի համայնքում հնչող երգը «Էրեբունի-Երեւանն» էր, Աջափնյակում երաժշտության ընտրությանն այդքան էլ ուշադիր չեն եղել եւ թեկուզ պատահական, բայց գործող նախագահի վերընտրվելու ջատագովները միացրել էին հանրահայտ «Scorpions» խմբի «Winds of change» («Փոփոխությունների քամիներ») երգը:

«1991-ի նման ընտրություններ են լինելու»

Ըստ սոցիալական հոգեբանի՝ կընտրվի Ռոբերտ Քոչարյանը, բայց արտահերթ ընտրությունների հեռանկարով

Արդեն մեկ շաբաթ է, ՀՀ նախագահի ընտրություններին մասնակցող տասնմեկ թեկնածուներն սկսել են նախընտրական վերջին՝ ամենահետաքրքրական փուլը՝ անմիջական շփումը հասարակության հետ: Ինչպե՞ս են մեկնարկել նախագահական պաշտոնի հավակնորդներն իրենց քարոզարշավները, ինչպե՞ս են այս փուլում դրսեւորում իրենց զանգվածային լրատվության միջոցները, արդյունքների վերաբերյալ ի՞նչ կանխատեսումներ են արվում այս պահին: Այս հարցերի շուրջ փորձագիտական հայացք ներկայացնելու համար «Ազգը» զրուցեց սոցիալական հոգեբան Սամվել Ճշմարիտյանի հետ:

«Քաղաքական, հոգեբանական, սոցիալական որեւէ սկզբունքային տարբերություն աշխարհում արվող քարոզարշավներից չեմ տեսնում: Իհարկե, տարբեր երկրներ տարբեր կերպ են հասկանում ժողովրդավարությունը: Բայց այն առաջին հերթին նշանակում է ընտրության հնարավորություն, որը տրված է մեր բնակչությանը»:

Սակայն եթե թեկնածուները հիմնականում գործում են օրենքով սահմանված պարտավորությունների եւ իրավունքների շրջանակում, ըստ գիտնականի, հաճախ բոլորովին այլ կերպ են դրսեւորում իրենց՝ այդ թեկնածուների շրջապատն անվանող մարդիկ, ուժերը:

«Դրանք հոգեւոր ահաբեկիչներ են, որոնք կեղծարարությամբ, օգտագործելով թեկնածուի անունը, կարող են վախի մթնոլորտ ստեղծել եւ ազդել փոքր շրջանակների վրա մի շենք, թաղամաս, գյուղ եւ այլն»:

Այնպես որ, Ս. Ճշմարիտյանի համոզմամբ, չնայած դա որեւէ թեկնածուի նախընտրական պայքարի միջոցների մեջ չի մտնում, այնուամենայնիվ, մեզանում կան ուժեր, եւ այդ ուժերի ձեռքերն ազատ են, որոնք կարող են «անհատական կամ խմբակային վնաս հասցնել՝ մարդկանց վախից դրդված գործողություններ մղել»: Նախընտրական գործընթացներին, սոցիալական հոգեբանի կարծիքով, արժի ծառայություն են մատուցում նաեւ ԶԼՄ-ները:

«Առհասարակ համամիտ չեմ ԶԼՄ-ները չորրորդ իշխանություն համարելու տեսակետին, քանզի իշխանությունն ի սկզբանե երեք ճյուղ ունի, եւ նրանք են կրում պատասխանատվություն պետության համար: Իսկ մեր ԶԼՄ-ները գործում են այլ բանի համար, եւ ոչ թե ազգային նպատակներին ծառայելու, եւ իրենք իրենց համար էլ չեն կրում պատասխանատվություն:

«Հաճախ մեր մամուլը գործում է ոչ թե ըստ իր ֆունկցիաների, այլ ըստ այսպես կոչված «խղճի», վրեժի զգացումի»:

Իսկ ինչպե՞ս է պրն Ճշմարիտյանը գնահատում այն երեւույթը, որ նախընտրական այս շրջանում քաղաքական ուժերն ու թեկնածուներն իրենք են նպաստում ԶԼՄ-ների աղճատմանը, նրանց ոչ պրոֆեսիոնալ գործունեությանը:

«Եթե նախագահի թեկնածուները թերթերի բաժանում են կատարում, ճիշտ են վարվում: Քանզի ընթերցողը թերթը գնելիս պիտի իմանա, թե ում է վերջինս ներկայացնում: Այլապես, ինչպես ասում էր փիլիսոփա Հոփսը, կստացվի, որ բոլորը պատերազմ են հայտարարել բոլորի դեմ»:

Ինչեւէ, այս կամ այն կերպ ԶԼՄ-ները ընտրական գործընթացները պայմանավորում են ոչ ավելի, քան երեսուն տոկոսով:

Իսկ ինչպիսի՞ն կլինի այս եւ մյուս գործոնների վերջնական արդյունքը, ըստ մասնագետի:

Ս. Ճշմարիտյանի կանխատեսումներով՝ առաջին տեղում Ռոբերտ Քոչարյանն է, երկրորդ եւ երրորդ տեղերում Արտաշես Գեղամյանն ու Ստեփան Դեմիրճյանը: «Հայաստանն այսօր բարեբախտաբար որեւէ թակարդում չէ, ոչ արեւմտյան, ոչ արեւելյան, ոչ հարավային, ոչ հյուսիսային: Եվ արդար ու ազատ ընտրություններ են կայանալու ինչպես 1991-ին, եւ գործող նախագահը կհավաքի ձայների մեծամասնությունը»:

Բայց փետրվարի 19-ից հետո, պրն Ճշմարիտյանի կարծիքով, նոր միայն կսկսվի իսկական մրցապայքարը: «Այս ընտրությունները զուտ մայիսյան խորհրդարանական ընտրությունների համար հիմք են ծառայելու: Երբ խորհրդարանական մանդատները վերաբաշխվեն, հիմնավորապես համոզված եմ, որ առաջանն արտահերթ նախագահական ընտրություններ են կայանալու»: Սրանք կանխատեսումներ են, որոնք կհաստատի կամ կժխտի ժամանակը, եւ հուսանք, բացառապես մեր հասարակության կամքը:

ՄԻԱԹ ԳՐԻԳՈՐՅԱՆ

Շնորհակալություն Երեւանի քաղաքապետին

Հարգելի խմբագիր, թույլ տվեք Ձեր թերթի միջոցով մեր խորին շնորհակալությունը հայտնել Երեւանի քաղաքապետ, իր գործի նվիրյալ հայորդուն՝ Ռոբերտ Նազարյանին, մի մարդու, ով մշտապես կարեկից է եղել մեզ՝ որդեկորույս ծնողներիս:

Դեռ 2001 թ., ՀՀ 10-րդ տարեդարձի կապակցությամբ, «Էրեբունի-Երեւան» տոնակատարության միջոցառումների շրջանակներում կազմակերպվեց «Հպարտության օր» միջոցառումը՝ նվիրված մեզ: Այն յուրօրինակ սփոփանք էր ցավ, կորուստ ու վիշտ ունեցողներիս համար: Եվ նման հանդիպումներն ավանդույթ են դարձել՝ շնորհիվ հարգարժան քաղաքապետի եւ իր աշխատակազմի:

Սիրելի քաղաքապետ, մենք քաջ գիտակցում ենք Ձեր ծանրաբեռնվածությունը: Սակայն դրանով հանդերձ, Դուք նորից մեզ հետ եք եւ երբեք չեք մոռանում մեզ: Նման վերաբերմունքն անչափ պատվաբեր է մեզ համար եւ թեթեւացնող մեր վիշտը: Ինչպես կարող ենք չհիշել հանդիպումները Առնո Բաբաջանյանի անվան համերգասրահում, «Վալենսիայի» համերգասրահում, կառավարության ընդունելությունների տանը, մյուս միջոցառումները: Ձեր այդպիսի սրտացավ վերաբերմունքը պարզապես ապշեցրել է բոլորիս:

Սիրելի քաղաքապետ, Ձեր պաշտոնավարության ընթացքում կատարվող աշխատանքները, Ձեր մարդասիրական վերաբերմունքը հատկապես հայրենիքի համար արյուն թափած մեր հերոս զավակների, նրանց ծնողների՝ մեր հանդեպ, պարզապես խորը երախտագիտության եւ հիացմունքի են արժանի: Մեր երկրին ու ժողովրդին օդ ու ջրի նման անհրաժեշտ եք Դուք եւ Ձեր նման նվիրյալ ղեկավար մարդիկ:

Թող Աստծո աջը Ձեզ հովանի լինի:

Ձեզ գնահատող, իրենց թիկունքում միշտ Ձեր ներկայությունն ու սատարումը զգացող «Եռաբլուր» զինվորական պանթեոնի զոհված ազատամարտիկների եւ զինվորների ծնողական կոմիտե

Մոսկվայի քաղաքապետը դարձավ Երեւանի պատվավոր քաղաքացի

Սկիզբը՝ էջ 1

Եվ ի լրացումն բուհի ռեկտոր Արմեն Դարբինյանի ներկայացուցչական խոսքի, որտեղ նշեց, թե այս տարի իրենք մեծ ձեռքբերում են գրանցել՝ կարողանալով ՌԴ պետբյուջեից ստանալ 40.000 ռուբլի, ՀՀ պետբյուջեից՝ 100.000 դրամ, Մոսկվայի քաղաքապետը խոստացավ համալսարանի համար միջոցներ գտնել նաեւ մոսկովյան բյուջեից:

«Այս գումարները կնպաստեն ոչ միայն կոմպյուտերային անհրաժեշտ հագեցվածության ապահովմանը, այլեւ հայ-ռուսական փոխգործակցությանը, մեր երկրում ռուսական մշակույթի մի օջախ ամրապնդելուն: Համոզված եմ, որ մեր շրջանավարտները, որոնց առաջին խումբը կունենանք 2004 թ.-ին, անհրաժեշտ եւ օգտակար մասնագետներ կլինեն Հայաստանի, նաեւ Ռուսաստանի համար», նշեց Ա. Դարբինյանը:

Համալսարանում մոսկովյան հյուրին դոկտորի կոչումից զատ մեկ անակնկալ էր սպասում՝ նրա իսկ գրքի շնորհանդեսը: Բուհը հայերեն թարգմանությամբ հրատարակել էր «Ռուսաստանյան «Պարկինսոնի օրենքները»» գրքույկը: Վերջինս, որ վերաբերում է անցումային բարեփոխումների շրջանին Ռուսաստանում չինովնիկական, եւ ոչ միայն, մտածելակերպին, ըստ Ա. Դարբինյանի, շատ օգտակար կլինի նաեւ մեր տարածաշրջանի համար: «Առավոտյան այս գրքի մի փաթեթ արդեն ուղարկել ենք ՀՀ վարչապետին»: Տեղում մի փաթեթ էլ ստացավ Երեւանի քաղաքապետը:

Պաշտոնական հանդիպումների շրջանակում Յ. Լուժկովը զրուցել է նաեւ ՀՀ վարչապետ Անդրանիկ Մարգարյանի հետ: Մեկնելուց առաջ նա արժանացել է նաեւ Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի ընդունելությանը:

Մոսկովյան պատվիրակությունն այցելել է նաեւ Մեծ եղեռնի զոհերի հուշահամալիր:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԲ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային շարուածքը «Ազգ» թերթի

Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում

«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

ՖԻՆԱՆՍԱՎՈՐՈՒՄ

Եվրոպական բանկի վարկը հայկական բանկին

Երեկ «Հայէկոնոմբանկի» եւ Վերականգնման ու զարգացման եվրոպական բանկի (ՎԶԵԲ) միջեւ կնքվեց պայմանագիր, համաձայն որի այս միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունը հայկական բանկին կտրամադրի 500 հազար ամերիկյան դոլար: Սա երկրորդ դեպքն է, երբ Եվրաբանկն առանց Հայաստանի կառավարության երաշխավորման վարկ է տրամադրում «Հայէկոնոմբանկին»: Առաջին անգամ տրամադրվել էր 1 մլն դոլար 2000 թ. 5 տարով: Այդ գումարով վարկավորվել են Հայաստանի տնտեսության տարբեր ճյուղեր՝ թեթեւ արդյունաբերության, մեքենաշինության, առողջապահության, սպասարկման ոլորտ, սննդի, ոչ ոգելից խմիչքների, մսամթերքի արտադրություն:

Ներկայիս 500 հազար դոլարը տրամադրվել է ապրանքների արտահանման եւ ներմուծման գործառնությունների իրականացման, բանկի հաճախորդների վճարային պարտավորությունների կատարմանն օժանդակելու նպատակով:

Պայմանագրի ստորագրման արարողության ժամանակ Վրաստանում եւ Հայաստանում ՎԶԵԲ-ի ներկայացուցիչ Նիկոլայ Հաջինսկին նշեց, որ համատեղ ծրագրերը զարգացնելու ավելի հավակնոտ նպատակներ կան: Խոսքը մասնավորապես բանկի կապիտալում համատեղ մասնակցության մասին է:

Այս կառույցների համագործակցության մասին, ի պատասխան «Ազգի» հարցի, իր գնահատականը տվեց ՀՀ Կենտրոնական բանկի նախագահ Տիգրան Սարգսյանը: Նա նշեց, որ Եվրաբանկը բարձր է գնահատում այն տնտեսական արդյունքները, որոնց հասել է «Հայէկոնոմբանկը», եւ որոնք համապատասխանում են ԿԲ ունեցած տվյալներին: Եվրաբանկը պահպանողական կառույց է եւ միջոցներ է տրամադրում միայն իր սեփական ուսումնասիրություններից հետո: Որ Հայաստանում միայն «Հայէկոնոմբանկն» է ստացել նման գումարներ, խոսում է բանկի կայուն եւ հուսալի լինելու մասին: Տիգրան Սարգսյանը նշեց, որ Կենտրոնական բանկը շահագրգռված է մեր բանկային համակարգի հետ Եվրաբանկի համագործակցությամբ: Վերջինիս մասնակցությունը մեր բանկերի կապիտալի ավելացմանը կամրապնդի վստահությունը բանկային համակարգի նկատմամբ:

«Հայէկոնոմբանկի» գործադիր տնօրեն Աշոտ Օսիպյանը, անդրադառնալով բանկի գործունեությանը, հայտնեց, որ 2002 թ. նախկին տարիների բոլոր վնասները ծածկվել են, եւ տնօրենների խորհրդի առաջիկա նիստում քննարկվելու է բաժնետերերին շահաբաժիններ վճարելու հարցը:

«Սիլ գրուպ» ընկերության ղեկավար Խաչատուր Սուքիասյանն այս վարկը մեծ օգնություն համարեց տնտեսվարող սուբյեկտի համար, որովհետեւ Հայաստանում գործող բոլոր տնտեսվարողներն էլ շրջանառու միջոցների պակաս եւ դրա լրացման կարիք ունեն: Իրենց ծրագրերն իրականացնելու համար, ըստ գործարարի, թիվ 1 խնդիրը հենց սա է:

Ա. Մ.

Մատաղացու՝ նախագահացուի համար

Նախագահական ընտրություններին հանրապետության բնակչության մի մասը լրջորեն է վերաբերվում, մի մասն անտարբեր է, ոմանք էլ հումորով են հետեւում նախագահացուների քարոզարշավին: Բնականաբար, այդպես էլ պետք է լիներ, քանի որ զավեշտականը, ծիծաղելին շատ է: Նախագահացուներից շատերի առջեւ գառ է մորթվում: Այդ տգեղ երեւույթը հաճախ ցուցադրվում է հեռուստատեսությամբ, անընդհատ հիշատակվում: Իբր տեսեք, թե ինչպիսի պատվով, հավատով են իրենց դիմավորում գյուղացիները: Սակայն գաղտնիք չէ, որ գյուղացիները բարեկեցիկ չեն ապրում, իրենց հացը տանջանքով են ձեռք բերում, մի մասն էլ արտագաղթում է: Հետեւաբար ոչ մի գյուղացի սին խոսքերի համար կամովին նախագահի թեկնածուի ոտքերի տակ գառ չի մորթի: Պարզ է, որ գառ մորթելու արարողությունը կազմակերպում են տվյալ թեկնածուի մարդիկ, քարոզարշավի կազմակերպիչները, ոչ թե գյուղացիները: Այնպես որ, հանրապետության բնակչությանը հիմարի տեղ դնելով, թե այնքան սիրված եւ հարգված են, որ իրենց ոտքերի տակ գառ են մորթում, նախագահացուներն իրենք են հիմար վիճակի մեջ ընկնում: Եթե նույնիսկ գյուղացիները նման բան նախաձեռնեին, կարգին մարդիկ կարգելեին եւ ոչ թե դրանից իրենց լավ կզգային: Ա. Ա.

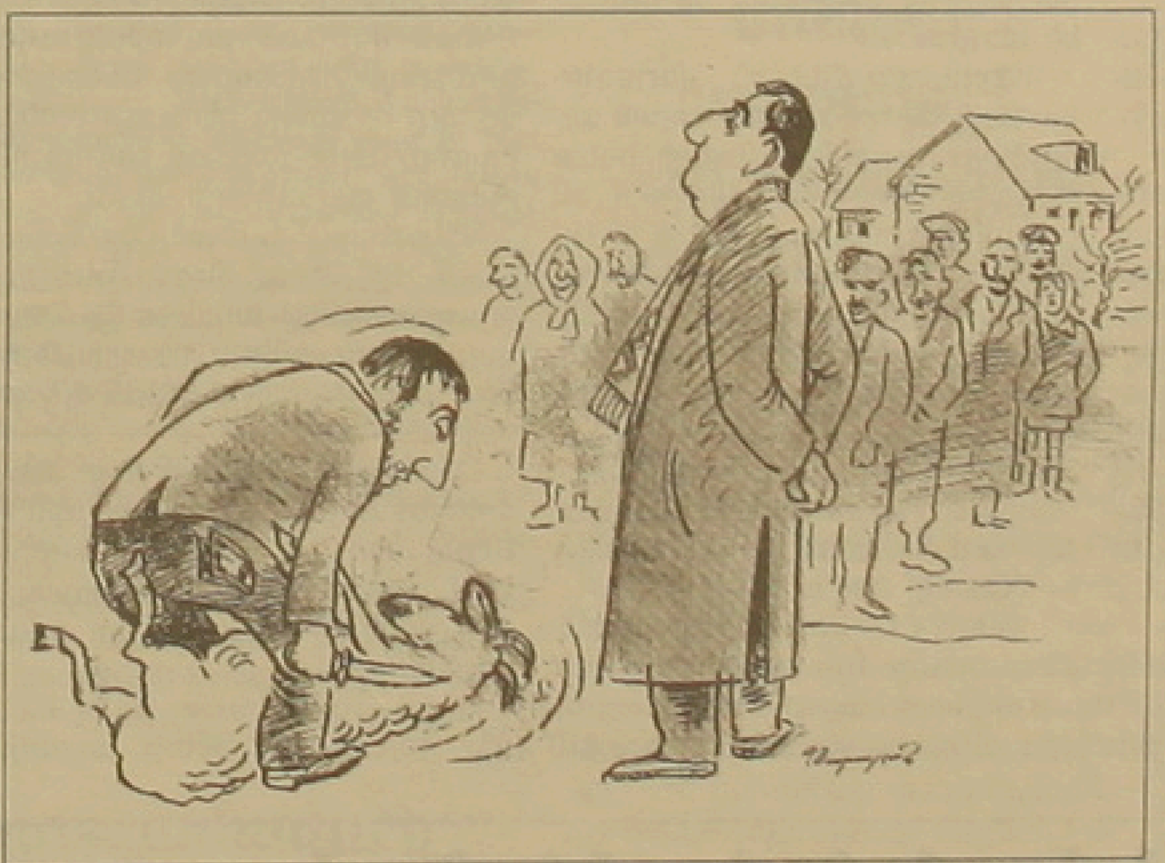

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ

«Ընտրություններ-2003» կենտրոնի հյուրն էր նախագահի թեկնածու Արամ Կարապետյանը

Նախընտրական քարոզարշավին զուգահեռ՝ «Ընտրություններ-2003» ինֆորմացիայի միջազգային կենտրոնը նախաձեռնել է ԶԼՄ-ների հանդիպումներ նախագահի թեկնածուների հետ: Երեկ հանդիպում կայացավ «Հեռանկար» ռազմավարական նախաձեռնությունների կենտրոնի նախագահ Արամ Կարապետյանի հետ: Նրա կարծիքով, մի շարք թերթեր կողմնակցության սահմանից դուրս փորձում են հարվածներ հասցնել: Կան որոշակի թերթեր, որոնք փորձում են անկողմնակալ լինել, սակայն պրն Կարապետյանը եւ նշեց, որ, ցավոք, կան թերթեր, որոնք աշխատում են մի քանի «տերերի» հետ, եւ բարդանում է այդ թերթի ճիշտ դիմագիծը որոշել: Ըստ նրա, ամենաանաչառ թերթը «Երկիրն» է՝ գրում է այն, ինչ մտածում է...

Ըստ պրն Կարապետյանի, «Հայկական ժամանակը» քաղաքական դաշտում ստեղծում է լուրջ կարծիք, «Իրավունքն» իր ամբիոնը տրամադրում է բոլորին: Հեռուստաալիքների գործունեությունը դրական գնահատեց, բացի «Հ1»-ի որոշակի պահվածքից, նշեց, որ նկատվում է նաեւ լավի ցանկության միտումը: Նա կոչ արեց ԶԼՄ-ների ներկայացուցիչներին՝ պահպանել կոռեկտություն, հատկապես «Հայոց աշխարհին», որ չարժե ցեխ շպրտել ուրիշների վրա...

Ընտրարշավն ընթանում է շատ նորմալ, միակ բանը, որ շատ է մտահոգել պրն Կարապետյանին, ընտրազանգվածի վախի զգացումն է: Պրն Կարապետյանն «Ազգ» օրաթերթի մշտական ընթերցողն է, եւ նրան, որպես քաղաքական գործչի, հետաքրքրում են թերթի առաջին էջը, անցուդարձը, քաղաքական վերլուծությունները: Որոշ նյութերի համաձայն չէ, Քոչարյանամետ հոդվածներին է խոսքը վերաբերում: Իսկ մամուլում հաճախ նշվող իր երկքաղաքացիության մասին հարցին պատասխանեց, որ ինքը միայն ՀՀ քաղաքացի է եւ հպարտ է դրանով:

ՄԱՐԻԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

«Ընտրախախտումներ» բացահայտելը՝ քարոզչության բաղկացուցիչ

Ճշմարտության ու ինքնության ինչ արտառոց բացահայտումներ ասես չեն անում նախընտրական քարոզչության մասնակիցները:

Մասնավորապես, հանրապետության նախագահի թեկնածու Արտաշես Գեղամյանի նախընտրական շտաբն անընդհատ մամուլին է տրամադրում տարաբնույթ տեղեկատվություն: Բնականաբար, որեւէ մեկին «հարմար եկած» տեղեկությունները հայտնվում են մամուլում՝ այդ կերպ մատչելի դառնալով մեծ լսարանի կամ ընթերցարանի համար: Հասկանալի է, որ մատչելիությանը զուգընթաց մեծանում է նաեւ ցանկացած տեղեկության տարածումից ակնկալվող ազդեցության շրջանակը:

Համաձայն հիշյալ շտաբի տեղեկությունների, «Օրինաց երկիր» կուսակցության որոշ ներկայացուցիչներ պարզապես խուլիգաններ են, որոնք զբաղված են Արտաշես Գեղամյանի գովազդային պաստառները պոկելով կամ պատռելով: «Խախտումներին» մասնակցության իրենց բաժինն, ըստ Գեղամյանի շտաբի, ունի նաեւ ՀՅԴաշնակցությունը:

Տարածվող տեղեկություններում իրենց հատուկ ու արդեն հաստատված տեղն ունեն ընտրացուցակների հետ կապված երեւույթները: Բայց այս դեպքում, թե հատկապես ինչու են ընտրացուցակային անճշտությունները Գեղամյանի դեմ, ընկալելի չէ: Մանավանդ եթե հաշվի առնենք, որ այդ ցուցակները քվեարկության օրվանից բավականին առաջ փակցվում են հենց ճշտվելու նպատակով: Եվ եթե իսկապես հիշատակված անճշտությունները տեղ ունեն իրականության մեջ, ապա տվյալ տեղամասի ընտրացուցակները կազմած համայնքի ղեկավարին պետք է դիմել՝ համապատասխան ուղղումներ կատարելու համար:

Տպավորությունը տարածվող հայտարարություններից, ընդհանուր առմամբ, այնպիսին է, կարծես ողջ հանրապետությունը հակագեղամյանական շարժում է սկսել: Հասկանալի է, որ թեկնածու Արտաշես Գեղամյանը կարեւորվում է, բայց երբ կարեւորության չափանիշներն այսքան յուրօրինակ են եւ, իրենց իսկ պատկերացմամբ, մասշտաբային, ապա քիչ է մնում Գեղամյանի փրկարարության հավատալուն:

Մյուս կողմից, Արտաշես Գեղամյանի նախընտրական շտաբի տարածած նյութերում բավականին շատ են այնպիսիք, որոնք (ենթադրվում է) սովորական ընտրողի կարծիք են ներկայացնում, իհարկե, անհայտ: Մասնավորապես, «Երեւանաբնակ Էդիկ Ոսկանյանը գրում է...»: Նման սկիզբ ունեցող նյութերում ներկայացվում են մտքեր, որոնք հետաքրքրական, թույլ տվեք ասել, Արտաշես Գեղամյանի կողմից մատուցվող վիճակագրական տվյալներ են պարունակում: Եվ այդ թվերով «խոսում» է երեւանաբնակ Էդիկ Ոսկանյանը:

Յուրահատուկ տվյալներ էլ բերվում են հանրապետության այս կամ այն մարզի գյուղերից, որտեղ ընտրակաշառքի դեպքեր են եղել: Եթե եղել են, ապա պետք է պատասխանատվության հարց բարձրացնել:

Ինչեւէ, այս կարգի տեղեկությունները հաստատապես ինչ-որ էֆեկտի համար են, սակայն կասկածի տեղիք չի տալիս այն հանգամանքը, որ այս կերպ Արտաշես Գեղամյան թեկնածուն առավել չի կարեւորվում, քան է:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Աղետի գոտի. Վերականգնման ծրագրի քայլերը

Պատմում է «Ուրբան» ինստիտուտի տեղեկագիրը

2002 թ. նոյեմբերի 6-ին ՀՀ կառավարության եւ ԱՄՆ Միջազգային զարգացման գործակալության միջեւ ստորագրվեց փոփոխություն Հայաստանի երկրաշարժի գոտու վերականգնման համատեղ ծրագրի մասին 2001-ի մայիսին ընդունված փաստաթղթում, նախատեսելով ընդլայնել աղետից անօթեւան մնացած ընտանիքներին բնակարանով ապահովելու գործունեությունը՝ հիմնականում «Բնակարանի գնման վկայագրեր» (ԲԳՎ) ծրագրի երկարացմամբ: Այս ուղղությամբ արդեն կատարված եւ իրականացվող աշխատանքների մասին ամբողջական պատկերացում է տալիս ծրագրի կառավարիչ վաշինգտոնյան «Ուրբան» ինստիտուտի հրատարակած «Վերականգնման ալիք. աշուն 2002» տեղեկագիրը, որտեղ զետեղված բազմաթիվ լուսանկարներն ու պատկերները նաեւ առավել տեսանելի են դարձնում ներկայացվող նյութը:

ԲԳՎ ծրագիրն արդեն սկսել է բավարարել համայնքների բնակարանային կարիքները նաեւ Ախուրյանում (Շիրակի մարզ), Գուգարքում (Լոռու մարզ) եւ Ապարանում (Արագածոտնի մարզ)՝ միաժամանակ շարունակելով իր ընթացիկ ծրագրերի իրականացումը Գյումրիում եւ Ստեփանավանում: ԲԳՎ-ների շնորհիվ, ըստ տեղեկագրի տվյալների, Վանաձորում ամբողջովին լուծվել են երկրաշարժից բոլոր տուժածների կացարանային փոխհատուցման կարիքները: Ծրագիրն աչքի է ընկնում իր ճկունությամբ, որի շրջանակներում շահառուներին բացահայտելու համար կիրառվում են ինչպես հերթացուցակների, այնպես էլ տարածքային տեղաբաշխվածության (ըստ քաղաքի որոշակի հատվածների) սկզբունքները: Երկրորդ դեպքում խոսքը վերաբերում է մասնավորապես Գյումրիում համայնքային նշանակության 120 այնպիսի օբյեկտների (շենքերի եւ տարածքների) ազատման աշխատանքներին, որոնք 14 տարի «պատանդ էին վերցված» ավելի քան 250 անօթեւան ընտանիքների կողմից: Դրանք բազմաթիվ դպրոցների ու նախակրթարանների շենքեր են, Շիրակի թանգարանը, Թումանյանի անվան գրադարանը, տեքստիլագործների մշակութային կենտրոնի, Սուրբ Նշան եկեղեցու եւ այլ տարածքներ, որոնք վերադարձվել են Գյումրու համայնքին: Շիրակի եւ Լոռու մարզերում ավելի քան 3000 ընտանիքներ արդեն ստացել են բնակարանի գնման վկայագրեր, ընդ որում ավելի քան 66 տոկոսը (երեքից երկուսը) արդեն ձեռք է բերել մշտական բնակարան: Դրան զուգընթաց հեռացվում ու վերացվում են համապատասխան թվով տնակներ, ինչն իր հերթին ներդնողներին ու դոնորներին հնարավորություն է տալիս ազատված տարածքներում ծավալել բնակելի եւ հանրային նշանակության շենքերի շինարարություն: ԱՄՆ ՄԶԳ-ի ֆինանսավորման նոր մասնաբաժինը մինչեւ 3000 լրացուցիչ ընտանիքների հնարավորություն կտա աջակցություն ստանալ կամ ԲԳՎ-ների, կամ բնակելի տների բարելավման դրամաշնորհների միջոցով:

Նոր հետաքրքրական գաղափար է Գյումրիում «Դարպաս» անունով կառուցապատման միջանցքի ստեղծման ծրագիրը, որի մանրամասները թեեւ դեռ մշակվում են, սակայն շինարարական աշխատանքները սկսվել են: «Դարպաս» կառուցապատման միջանցքը ձգվում է 3 կմ երկայնքով եւ սկսվելով քաղաքի մուտքից ու անցնելով Երեւանյան խճուղով, Գյումրու այցելուների մեջ առաջացնում է հանրապետություն ժամանելու առաջին զգացողությունը: «Շիրակ» օդանավակայանը, որպես Հայաստանի երկրորդ միջազգային ուղեւորափոխադրումային հանգույց, եւս մեկ անգամ ամրագրում է կառուցապատման միջանցքի ստեղծման կարեւորությունը: «Դարպասի» գաղափարը կոչված է ենթակառուցվածքների վերականգնման, բնակարանային շինարարության, մանրածախ առեւտրային եւ սպասարկման կենտրոնների, բարեկարգ ու կանաչապատ գոտիների ստեղծման միջոցով ձեւավորելու աղետի հետեւանքներից ամբողջովին ազատագրված միջավայր, որտեղ այլեւս չեն երեւում 88-ի ավերիչ երկրաշարժի հետքերը: Այս ծրագրի ամբողջական իրականացմանը Հայաստանի կառավարությունից, Լինսի հիմնադրամից եւ ԱՄՆ ՄԶԳ-ից բացի ակնկալվում է նաեւ մի շարք այլ դոնոր կազմակերպությունների մասնակցությունը կամ աջակցությունը:

Ինչպես նշված է տեղեկագրում, նույն «Դարպաս» կառուցապատման միջանցքում Նորվեգիայի փախստականների խորհուրդը նախաձեռնել է մոտ 80 փախստական ընտանիքների համար քոթեջային տիպի բնակարանների կառուցումը: Իսկ եւս 15 կարիքավոր փախստական ընտանիքների բնակարանային հարցը լուծվելու է Հայաստանում ՄԱԿ-ի փախստականների հարցերով հանձնակատարի եւ ԱՄՆ ՄԶԳ-ի ներկայացուցչության միջեւ անցյալ տարվա սեպտեմբերի 13-ին կնքված Փոխըմբռնման հուշագրի հիման վրա, նրանց ԲԳՎ-ների տրամադրմամբ:

Այսքանը մի մասն է կատարվող այն ամբողջ աշխատանքի, որը ներկայացված է «Ուրբան» ինստիտուտի տեղեկագրում:

Գ. Մ.

Նախընտրական եւ...

ՔԱՂԱՔԱՑՈՒ ԱՄԲԻՈՆ

Արժանավայել անցկացնել հանդիպումները

Հայաստանում նախագահական ընտրարշավը թեւակոխել է վճռական փուլ: Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի գրանցած նախագահի 11 թեկնածուները, սահմանված գրաֆիկի համաձայն, իրենց շտաբների աշխատողների, վստահված անձանց հետ հանդես են գալիս հեռուստատեսությամբ, լինում հանրապետության մարզերում, համայնքներում, գյուղերում, հանդիպում աշխատավորների հետ, ծանոթացնում իրենց կենսագրություններին, պատմում իրենց ծրագրերի, խնդիրների, կատարելիք աշխատանքների մասին:

Որպես քաղաքացի գտնում եմ, որ յուրաքանչյուր թեկնածու եւ նրա կողմնակիցներից ելույթ ունեցողներն իրենց խոսքի մեջ պետք է լինեն զուսպ, կուսակցությունների, մյուս թեկնածուների կամ իշխանությունների ներկայացուցիչների վերաբերյալ ավելորդ ենթադրություններ, անվայել արտահայտություններ, վիրավորանքներ, շատ խոսքեր չպետք է թույլ տան, ժողովրդին ավելորդ անգամ չգրգռեն, իրենց միջից հանեն նրանց նկատմամբ ունեցած անբարյացակամ վերաբերմունքը, ավելորդ անգամ չարություն չսերմանեն, հաստատ իմանալով, որ կգցեն իրենց վարկանիշը: Նրանք պետք է կարողանան իրենց համոզիչ խոսքով մարդկանց մեջ առաջացնել հավատ ու վստահություն:

Վերջին 13 տարիներին մեր ժողովուրդը քաղաքականապես շատ աճեց, զարգացավ, սկսեց ամեն ինչ շատ ավելի լավ հասկանալ: Ուրեմն պետք է ժողովրդին հանգիստ վիճակում պահել, որ նա կարողանա ճիշտ ընբռնել, ճիշտ հասկանալ թեկնածուներից յուրաքանչյուրի խոսքը, նրանց ծրագրերը, որպեսզի հնարավորություն ունենա կարծիք կազմել ու ճիշտ կողմնորոշվել, թե ում տա իր ձայնը, որ հետո չզղջա:

Բոլոր թեկնածուներն ասում են, որ «բոլորի նպատակն է փրկել երկիրը, ապահովել երկրի կայունությունը»: Ճիշտ է, բոլորիս ցանկությունն էլ այդ է: Բայց այդ ամենը պետք է արվի եւ ցույց տրվի գործով: Ուստի անհրաժեշտ է, որ աշխատեն բոլորը, որ մարդկանց միջից վերանա չարությունը, որպեսզի վերականգնենք կորցրած վստահությունն ու հավատը, ապահովենք ժողովրդի միասնությունը, կազմակերպվածությունը:

Մեր թեկնածուները մրցարշավի մեջ են, եւ յուրաքանչյուրը համոզված է, որ ինքը կամ իր կուսակցությունը կհաղթի: Թող մտածեն: Դա իրենց գործն է:

Ժողովուրդն ում կընտրի, թող ընտրի, իր ցանկությամբ, իր սրտի թելադրանքով:

Ով ընտրվեց, նա էլ կլինի մեր հանրապետության նախագահը:

ՎԱՐԴՈՒՇ ՀՈՎՀԱՆՆԻՍՅԱՆ
Աշխատանքի վետերան

Ինչո՞ւ ենք պաշտպանում Ռոբերտ Քոչարյանին

Մենք արդեն առիթ ենք ունեցել հայտարարելու, որ «Արցախ-Հայաստան» հասարակական քաղաքական կազմակերպության դեկտեմբերի 2-ին տեղի ունեցած արտահերթ 4-րդ համագումարն առաջիկա նախագահական ընտրություններում միահամուռ պաշտպանում է գործող նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածությունը:

Ինչո՞ւ ենք պաշտպանում գործող նախագահի թեկնածությունը, անկասկած դրա համար մենք ունենք անհերքելի փաստեր, որոնք հնարավոր չէ չտեսնել, չգնահատել:

Ռոբերտ Քոչարյանը ղարաբաղյան ազատագրական պատերազմում հաղթանակած ղեկավար է, անցել է քաղաքական, տնտեսական ղեկավար աշխատանքի ճանապարհ, մինչեւ Հայաստանի Հանրապետության նախագահի պաշտոնում ընտրվելը բավական ժամանակ վարել է հանրապետության վարչապետի պաշտոնը: Վերջինս նրան հնարավորություն է տվել հանգամանորեն յուրացնելու մեր ծանր վիճակում գտնվող տնտեսության նրբությունները, որոշելու դրանցից դուրս գալու ուղիները:

Նախագահի պաշտոնը 1998 թ. ստանձնելուց հետո, բնականաբար, Ռոբերտ Քոչարյանի ունակությունները, գործնական քայլերը հանրապետության ներքին ու արտաքին քաղաքականության բնագավառներում ավելի ցայտուն արտահայտվեցին:

Այդ կարճ ժամանակաշրջանում հիրավի առաջընթացի խոշոր քայլեր են կատարվել, որոնք հնարավոր չէ չնկատել, եւ ովքեր չեն նկատում, պարզապես չեն ուզում նկատել: Երբեմն էլ մենք չենք ժխտում, որ դեռեւս թերություններ, անելիքներ շատ կան: Բայց օբյեկտիվությունը պահանջում է ճշմարտությանը նայել ուղիղ, իսկ ճշմարտության եւ գիտության թեւերը փաստերն են: Բերենք դրանցից մի քանիսը:

Համախառն ներքին արդյունքի աճը 2002 թ. վերջին հասել է 12,91 տոկոսի: Սա մի ցուցանիշ է որի նշանակություն ունի հանրապետության երբեմնի հզոր արդյունաբերության վերականգնանացումն ու զարգացումը:

Այս բնագավառում հիրավի իրականացվել եւ իրականացվում են գործնական կարեւոր քայլեր: Այդ բնագավառում կարեւոր դեր են խաղում ոչ միայն ներքին ռեսուրսների օգտագործումը, մասնավոր ձեռներեցների գործնական քայլերը, այլեւ այն հանգամանքը, որ արտասահմանյան ավելի քան 10 երկրներ այստեղ կատարում են ուղղակի ներդրումներ:

Վերջին տարիներին վերագործարկվել են հանրապետության արդյունաբերության այնպիսի հսկա ձեռնարկություններ, ինչպիսիք են Երեւանի էլեկտրալամպերի, «Ալմաստ», «Արմենմոտոր», Գյումրու մանվածքային, քարամշակման մեքենաների, Վանաձորի «Ավտոգենմաշ», Դիլիջանի «Իմպուլս», Ախթալայի լեռնահարստացուցիչ, Ագարակի պղնձամոլիբդենային, Կապանի հարստացուցիչ, Աբովյանի քարամշակման, «Հայաստանի» եւ շատ այլ ձեռնարկություններ:

Վերելք է ապրում մեր գյուղատնտեսությունը: Այս տարի հանրապետությունում հացահատիկի արտադրությունը կազմել է ավելի քան 410 հազար տոննա, որը ռեկորդային է բոլոր տարիների համար: Հանրապետությունը կարտոֆիլ ստացողից դարձել է արտահանող: Հնարավոր չէ չնկատել, որ մեր գյուղատնտեսությունն արդեն լրիվ ապահովում է ձվի պահանջը, հիմնականում լուծվում է հավի մսի, տավարի մսի հիմնահարցը:

Վերջին տարիներին վերագործարկվել են Արմավիրի, Արզնու, Լուսակերտի թռչնաֆաբրիկաները:

Չենք կարող աչք փակել շինարարական ինդուստրիայի ու շինարարության բնագավառում իրականացվող աշխատանքներին:

Այդ առումով առավել գնահատելին աղետի գոտու վերականգնանացումն է: Ռ. Քոչարյանը խոստացել էր վերացնել «աղետի գոտի» հասկացությունը, եւ այն հիրավի իրականացվում է: Գյումրիում, Սպիտակում, Վանաձորում վերջին տարիներին շահագործման են հանձնվել բնակելի բազմաթիվ թաղամասեր, դպրոցներ, փողոցներ: Փաստորեն, այժմ արդեն «աղետի գոտին» դառնում է «զարգացման գոտի»:

Աննախադեպ թափով փոխվում է Երեւան քաղաքը, հիմնովին վերանորոգվում են փողոցները, վերանորոգվում են մշակույթի կենտրոնները, թանգարանները: Վերանորոգվում են հանրապետության ավտոմայրուղիները: Շուտով կավարտվի Սեւան-Դիլիջան ավտոմայրուղու թունելային հատվածի կառուցումը, որը ոչ միայն կկրճատի ճանապարհը, այլեւ ամբողջ տարվա ընթացքում այն կլինի բանուկ:

Կենսական կարեւոր նշանակություն կունենա Որոտան-Կեչուտ ջրատար թունելի ավարտումը մոտակա ժամանակներում, որով Սեւանը լրացուցիչ կստանա 165 մլն խմ ջուր:

Անկասկած, հնարավոր չէ տնտեսության մեջ վերջին տարիներին Ռ. Քոչարյանի եւ նրա կառավարության ղեկավարությամբ իրականացվող բոլոր միջոցառումները թվարկել, վերլուծել:

Սակայն չենք կարող չնշել նաեւ մեր իշխանությունների արտաքին քաղաքականությունը, արդյունավետ քաղաքականությունը:

Հայ ժողովրդի համար անգնահատելի է այն հանգամանքը, որ առաջին անգամ Ռոբերտ Քոչարյանը ՄԱԿ-ի բարձր ամբիոնից բարձրացրեց Հայոց ցեղասպանությունը ճանաչելու հարցը: Նրա վարած արտաքին քաղաքականության արդյունք է, որ աշխարհի ամենահզոր երկրներից մեկը՝ Ֆրանսիան, ճանաչեց Հայոց ցեղասպանությունը, որ Արգենտինան եւ այլ երկրներ նույնպես ճանաչեցին:

Չենք կարող չնշել նաեւ այն հանգամանքը, որ Ռ. Քոչարյանը, նրա կողմից ղեկավարվող արտաքին գերատեսչությունը բավականին նուրբ քաղաքականություն են վարում ղարաբաղյան հիմնահարցի խաղաղ լուծման, անկախություն հռչակած ԼՂՀ-ի սոցիալ-տնտեսական, պաշտպանական հզորացման բնագավառներում:

Անկասկած մենք ունենք դեռեւս չլուծված բազմաթիվ հիմնահարցեր աշխատավարձերի բարձրացման, կոռուպցիայի դեմ պայքարի, կադրային քաղաքականության եւ այլ բնագավառներում:

Սակայն վերը ոչ լրիվ թվարկված փաստերը հիմք են տալիս մեզ համոզվելու, որ ներքին ու արտաքին քաղաքականության բնագավառներում Ռ. Քոչարյանի ձեռնարկած միջոցառումների, նրա նպատակասլաց, հավասարակշռված, համբերատար աշխատանքի շնորհիվ հանրապետության տնտեսությունը նոր խոշոր նվաճումների կհասնի, կլուծվեն նաեւ մյուս հիմնախնդիրները, կամրապնդվեն Հայաստանի Հանրապետության դիրքերը համաշխարհային համակարգում:

Ահա թե ինչու է «Արցախ-Հայաստան» հասարակական-քաղաքական կազմակերպությունը պաշտպանում Ռոբերտ Քոչարյանի թեկնածությունը:

ՍԵՐԳԵՅ ՄԵԼՔՈՒՄՅԱՆ
«Արցախ-Հայաստան» հասարակական-քաղաքական կազմակերպության վարչության նախագահ, աշխ. գիտ. դոկտ., պրոֆեսոր

Լեհաստանի եւ Հոլանդիայի հայերի մասին մեր հրապարակումներին արձագանքում է ԱԳՆ մամլո խոսնակը

Օրեր առաջ մեր թերթում տպագրվել էր «Լեհերի համար հայի կերպարն այդքան էլ դրական չէ՝ ապօրինի ներգաղթողների պատճառով» վերտառությամբ հոդվածը, որում գրվել էր 90-ականների սկզբից Լեհաստան մեկնած եւ այդ երկրում ապօրինի բնակություն ու գործունեություն ծավալած մեր հայրենակիցների մասին, որոնց պատճառով հայի կերպարն այդ երկրում խաթարվել է: Հոդվածին արձագանքեցին «Ազգի» ընթերցողները Լեհաստանից եւ Հոլանդիայից, նրանց նամակները եւս թերթը տպագրեց: Լեհաստանից մեզ գրել էր այդ երկրի գիտությունների ակադեմիայում դոկտորական թեզի վրա աշխատող Քրիստինե Բարսեղյանը: Նա Լեհաստանում Հայաստանի դեսպանության աշխատակիցներին մեղադրում էր ապօրինի առեւտրական գործունեության մեջ: Հոլանդիայի դեպքում նամակն ուսանող Դավիթ Հարությունյանից էր, որը դժգոհում էր այդ երկրում մեր դեսպանության աշխատանքից ասելով, որ նրանք չեն մասնակցում համայնքային կյանքին, տարբերաբար կազմակերպվող միջոցառումներին:

Արձագանքի ակնկալիքով դիմեցինք ՀՀ արտաքին գործերի նախարարություն: Մեր հարցերին պատասխանեց գերատեսչության մամլո խոսնակ Ձյունիկ Աղաջանյանը:

- Ցավալիորեն հայի կերպարը որոշակիորեն խաթարվել է Լեհաստանում վերջին տարիներին գնացածների պատճառով: Լեհաստանում ապրող մի քանի տասնյակ հազար հայերի մեջ շատ մեծ թիվ են կազմում ապօրինի բնակիչները, որոնք ամենատարբեր խնդիրների առաջ են կանգնում: Սակայն այդ դեպքերում դեսպանությունը նրանց կարող է օգնել միայն ՀՀ դեսպանություն դիմելու պարագայում:

Ինչ վերաբերում է մեր դեսպանության օրենքից դուրս գործունեության ծավալմանը, դա բացառվում է: Դեսպանության դիվանագետ աշխատակիցները չեն կարող ներգրավված լինել ապօրինի գործունեության մեջ, ավելին նման խնդիր ծագելու դեպքում Լեհաստանի իշխանությունները մեր երկրին հստակ հարցադրում կանեին: Նման հարցադրում չի եղել: Սակայն դեսպանատանն աշխատում են նաեւ պայմանագրային աշխատակիցներ, որոնք դիվանագիտական կարգավիճակ չունեն: Վարչատեխնիկական աշխատողը կարող է ունենալ սեփական բիզնես, դա չի խանգարում, որ նա աշխատի դեսպանատանը: Շատ դեպքերում դեսպանությունների հետ կապ կամ որեւէ առնչություն ունեցող մարդիկ մեր հայրենակիցների կողմից թյուրիմացաբար ընկալվում են որպես դիվանագետներ եւ մեղադրանքներ են հնչեցնում ելնելով դրանից, ինչն էլ սխալ դատողությունների պատճառ է դառնում:

Հոլանդիայի նամակն առիթ է մի քանի հարցերի մասին խոսելու համար: Հասկապես վերջին տասը տարիներին գրանցված եւ համայնքային կյանքով ապրող հայերը ենթադրում են, որ դեսպանությունների աշխատակիցները մշտապես պետք է ներկա լինեն համայնքային բոլոր հավաքներին: Մեր համայնքները, որպես կանոն, տարածված են, եւ նրանց կազմակերպած բոլոր միջոցառումներին դեսպանությունները չեն կարող մասնակցել: Իրատեսորեն նայելու դեպքում դրա անհրաժեշտությունն էլ չկա, համայնքներն ապրում են իրենց կյանքով: Մեծ իրադարձություններին՝ Անկախության օրվա, 1700-ամյակի միջոցառումներին դեսպանության աշխատակիցները, բնականաբար, մասնակցում են եւ մասնակցում են ակտիվորեն՝ թե կազմակերպմանը, եւ թե անցկացմանը:

Հոլանդիայի պարագայում՝ մեր դեսպանությունը գտնվում է Բելգիայում, ունի չորս աշխատակից, զբաղվում է Բենիլյուքսի բոլոր երկրներով, ՆԱՏՕ-ում իրականացնում է մեր առաքելությունը, Եվրամիությունում ներկայացնում Հայաստանը: Միայն թվարկելով կարելի է պատկերացնել նրանց աշխատանքի ծավալը:

Շատ դեպքերում հնչող մեղադրանքները թյուրընկալման, դեսպանությունների բուն գործունեության չիմացության եւ զգացմունքային մոտեցման հետեւանք են, նաեւ օրենքների չիմացության: Ի դեպ, վերջինիս արտահայտությունը կա նաեւ Հոլանդիայից ստացված նամակում: Ընթերցողը գրում է, որ շատ հայեր, որոնք արդեն Հոլանդիայի քաղաքացի են դարձել, չեն կարողանում Հայաստան գալ՝ վախենալով զորակոչից: Այլ երկրի քաղաքացիները չեն կարող զորակոչվել հայկական բանակ, նրանք չեն ենթարկվում ՀՀ օրենսդրությանը:

– Քանի որ Լեհաստանի դեպքում մեղադրանքն առեւտրով զբաղվելուն էր վերաբերում, տրամաբանական հարց է ծագում՝ ի՞նչ միջոցներով են ֆինանսավորվում մեր դեսպանությունները:

– Վերջին երկու տարիներին այս առումով մեծ հաջողության ենք հասել: Պետբյուջեով ֆինանսավորվում են դեսպանության աշխատակիցների կեցությունը եւ աշխատավարձը: Նրանք այժմ պակաս կախվածության մեջ են համայնքներից եւ հանգանակություններից: Ճիշտ է, հանգանակությունները շարունակվում են՝ կան դեսպանատների պահպանման, տրանսպորտի եւ այլ ծախսեր: Պետք է նշեմ, որ հանգանակություններն էլ այսօր փոխանցվում են պետական գանձարան, որտեղից դեսպանություններին բաշխումը կատարվում է ԱԳՆ համաձայնությամբ՝ ըստ կարիքների: Դեսպանություններն աշխատում են բարերարների հետ, այնուամենայնիվ, բյուջեից ֆինանսավորումը մեծ թեթեւացում էր, ինչը որոշ չափով դեսպանություններին կձերբազատի կախվածությունից:

Ճիշտ է, առայժմ դիվանագետներին հասկացվող պետական գումարն ընդամենը նրանց կեցությունն է բավարարում, նրանք այլ երկրների դիվանագետներից 2-3 անգամ քիչ են վարձատրվում: Սակայն մեր երկրի բյուջեն էլ մեծ չէ: Բյուջեի աճին զուգընթաց, հուսով եմ, դիվանագետների աշխատավարձերն էլ կբարձրանան՝ նրանց գործունեության համար առավել նպաստավոր պայմաններ ստեղծելով:

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎԱՍԱՓՅԱՆ

ՌՈՒՍԱԿԱՆ ՄԱՄՈՒԼ

Այնպիսի մթնոլորտ էր իշխում...

Ռոբերտ Քոչարյանի մոսկովյան այցի արձագանքները ռուսական մամուլում

Հայաստանի նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը դեռ ոտք չէր դրել մոսկովյան հողը, սակայն Բերեզովսկու «Նեզավիսիմայա գազետան» նախօրյակին հասցրեց թափել հակահայկական թույնի հերթական քանակությունը: Հակիրճ «ողջունելով» նրա պետական այցը, թերթը նորից հանգամանորեն «պեղել» էր Հայաստանի որոշ օբյեկտներ պարտքի դիմաց Ռուսաստանին հանձնելու գործարքը՝ որերորդ անգամ դա համարելով ոչ շահավետ Մոսկվայի համար: Չարակամ նյութ էր հրապարակել նաեւ «Իզվեստիան», որ նույնպես բնական է. թերթը վերահսկում է «ԼՈՒԿօյլ» նավթային կոնցեռնը, որի ղեկավարն է ադրբեջանածին Վագիթ Ալեքպերովը: Բառացիորեն մի տարբերությամբ արձանագրելով այցի փաստը, «Իզվեստիան» նենգորեն ծանրացել է Կուբանում հայերի անցանկալիության խնդրի վրա: Տարածաշրջանում քաղաքներ կան, գրում է թերթը, որտեղ ամեն հինգերորդ բնակիչը հայ է, իսկ բնակավայրեր էլ կան, որտեղ գրեթե հարյուր տոկոսով հայեր են ապրում: Կեղծավորություն կլիներ պնդել, թե հայերի եւ բնիկ կազակների հարաբերությունները բարյացակամ են: Այնուհետեւ թերթը վերհիշում է նահանգապետ Տկաչովի հակահայկական տրամադրվածությունը, ճիշտ է, նաեւ տոնապանքով նկատելով, որ Վլ. Պուտինի ջանքերով նա ստիպված էր «բարիշել» Ռուսաստանի հայերի միության նախագահ Արա Աբրահամյանի հետ, հարկադրված այցելել Հայաստան եւ այլն:

Բայց ընդհանուր առմամբ ռուսաստանյան մամուլը բարյացակամ, որոշ դեպքերում նույնիսկ շատ բարյացակամ մեկնաբանեց հայոց նախագահի այցը: Մեծ մասամբ գերիշխում էր պրագմատիկ մոտեցումը: Բանն այն է, որ հայ-ռուսական հարաբերությունների փոխօգտակարությունն այնքան ակնհայտ է, որ դրանց դեմ առարկելը դառնում է անհեթեթ, եւ հակառակ պարագայում խոսակցությունները վերածվում են էժանագին բամբասանքների, ինչպես վերոհիշյալ նյութերում: Այնպես որ, լրագրական արձագանքների առումով Քոչարյանի այցը կարելի է համարել գերհաջող: Գրեթե չէին հոլովվում եղբայրական բարեկամության, փոխադարձ սիրո եւ հարգանքի, հավերժական համերաշխության եւ մեզ քաջ հայտնի համանման այլ հորջորջումներ: Իսկ եթե նման զեղումներ հանդիպում էլ էին, ապա դրանց հեղինակները, երեւի գլխի էիք ընկնում... հայեր էին:

Հետաքրքրական է, որ մամուլն առանձնապես չէր խորանում ստորագրված փաստաթղթերի էության մեջ, ավելի շատ շեշտ դրվում էր միջոցառումների ընդհանուր քաղաքական, նկարագրական կողմի վրա: Եվ եթե հոդվածը վերնագրվում է, ասենք, այսպես՝ «Վլ. Պուտինի եւ Ռ. Քոչարյանի հանդիպումն անցավ ջերմ, բարեկամական մթնոլորտում», ապա նյութի մեջ դա «ապացուցվում է» որպես իրողություն, եւ ոչ թե տուրք է տրվում շաբլոն բնութագրմանը:

Անշուշտ, բոլոր թերթերն այցն անխտիր կապում էին Հայաստանի նախագահական ընտրությունների հետ, թեեւ ոչ ոք դրա համար Քոչարյանին չէր դատապարտում: Ի վերջո, ում հայտնի չէ այն դերը, որ Ռուսաստանը խաղում է հետխորհրդային պետությունների ղեկավարների ընտրություններում: Թերթերից մեկը նույնիսկ մեծ հպարտությամբ էր արձանագրել այս հանգամանքը, հատուկ նշելով, որ Մոսկվայի գործոնը փաստորեն առանցքային է ԱՊՀ երկրներում անցկացվող բոլոր ընտրություններում:

Եվս մի սուբյեկտիվ դիտարկում: Նախագահ Քոչարյանի մոսկովյան այցի անտարակուսելի հաջողությունը որոշ լրագրողների նույնիսկ հակել էր դեպի... հումորը: Բանակցություններն ավարտվեցին այնպիսի սիրո ու համաձայնության մթնոլորտում, մասնակիցների դեմքերն այնպիսի լույս ու ջերմություն էին ճառագում, որ նրանց նայելը պարզապես դառնում էր թախծալի, զեղել էր թերթերից մեկը: Ռուսաստանի պաշտպանության նախարար Իվանովը ժպտում էր ոչ միայն ռազմատեխնիկական համագործակցության պայմանագիրը ստորագրելիս, այլեւ դրանից առաջ, եւ որ ամենակարեւորն է՝ երկար ժամանակ դրանից հետո: Դժվար է հիշել ուրիշ մի բանակցություն, որից հետո այնքան տենչաս ապրել, նույն ոճով շարունակում է թերթն ու միաժամանակ սրամտում՝ նման մթնոլորտ է իշխում նաեւ Ադրբեջանի հետ Ռուսաստանի բանակցություններում...

ՌՈՒԲԵՆ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆ
Մոսկվա

Լիբանան. Հայ պատգամավորը քննադատում է վարչապետին

Բեյրութի Բեքաայի հովտից (Զահլե) ընտրված հայ պատգամավոր Ջորջ Գասարճին խստորեն քննադատել է Լիբանանի վարչապետ Ռաֆիկ էլ Հարիրիին՝ գործադիր իշխանությունն անձնական նպատակներին ծառայեցնելու եւ առանց Ազգային ժողովի իմացության Վատիկան մեկնելու համար: Այս մասին հաղորդել է լիբանանյան «էլ Նահար» թերթն իր երեկվա համարում, նշելով, որ, ըստ հայ պատգամավորի, երկար ժամանակ սահմանադրությունն անտեսած վարչապետը վերջերս այդ սահմանադրության կիրառման ջատագովն է դարձել պարզապես մարդկանց «սրտերը շահելու» նպատակով, քանի որ ինքն իր գործողություններով չի հարգում այդ նույն սահմանադրությունը եւ անձնական շահերը գերադասում է երկրի ընդհանուր շահերից: «Ի՞նչ է, նա Վատիկան է գնացել ռադիոկայա՞ն, հեռուստակայա՞ն, թե՞ հոգեւոր գրքեր գնելու», վերջում հարց է տվել Ջորջ Գասարճին:

Կասար Խաչիկյանը՝ Բուլղարիայի խորհրդարանի անդամ

ՍՈՖԻԱ, 31 ՀՈՒՆՎԱՐ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Սոֆիայի 25-րդ ընտրատարածքից Բուլղարիայի խորհրդարանի անդամ է ընտրվել 24-ամյա Կասար Խաչիկյանը: Բուլղարիայի պառլամենտում նա ամենաերիտասարդ պատգամավորն է:

Կ. Խաչիկյանը ծնվել է Սոֆիայում, ավարտել է մայրաքաղաքի պետական համալսարանի իրավաբանական ֆակուլտետը: Կատարելագործվել է Գերմանիայում, ԱՄՆ-ում: Մինչ խորհրդարանի անդամ ընտրվելը, վարել է երկրի նախարարների խորհրդին կից պառլամենտական քարտուղարի պաշտոնը: Նա ակտիվ գործունեություն է ծավալում նաեւ բուլղարահայ գաղութում. Սոֆիայի բարեգործական վարչության անդամ է:

Բուլղարիայի ներկա՝ 39-րդ գումարման խորհրդարանի անդամ է նաեւ փիլիսոփայական գիտությունների դոկտոր, բուլղարահայ թեմական խորհրդի անդամ Ռուբեն Գրիգորյանը:

Հատկանշական է, որ երկու հայ պատգամավորներն էլ ընտրվել են ոչ թե որպես հայ համայնքի ներկայացուցիչներ, այլ առաջադրվել են Թագավորական շարժման կողմից, որը 2002 թ.-ին վերածվել է կուսակցության եւ ներկայումս բուլղարական խորհրդարանում մեծամասնություն է կազմում:

ԻՐԱՔՅԱՆ ՃԳՆԱԺԱՄ

Բաղդադը Բլիքսին եւ Բարադեյին հրավիրում է բանակցությունների

Իրաքում ստուգումներ իրականացնող ՄԱԿ-ի տեսչական խմբերի ղեկավարներ Հանս Բլիքսը եւ Մոհամմեդ էլ Բարադեյը երեկ այդ երկրի կառավարությունից հրավեր են ստացել կրկին այցելելու Բաղդադ, որպեսզի բանակցությունների հերթական փուլն անցկացվի ՄԱԿ-Իրաք համագործակցության շուրջը: Այդ մասին Ռոյթերի թղթակցին հայտնի է դարձել Նյու Յորքում ՄԱԿ-ի կենտրոնակայանի աղբյուրներից:

Բաղդադում ակնկալում են, թե Իրաքի զինաթափման միջազգային տեսչական խմբի ղեկավար Հանս Բլիքսը եւ Ատոմային էներգետիկայի միջազգային գործակալության գլխավոր տնօրեն Մոհամմեդ էլ Բարադեյն Իրաք կայցելեն նախքան փետրվարի 10-ը, քանի որ այդ օրը ՄԱԿ-ի փորձագետները պետք է նոր հաշվետվություն ներկայացնեն իրենց կատարած աշխատանքի արդյունքների վերաբերյալ: Նախնական ստուգումներից հետո հունվարի 27-ին ՄԱԿ-ի Անվտանգության խորհրդին ներկայացված առաջին հաշվետվության մեջ տեսուչները նշել էին, որ Իրաքն անպատասխան է թողել զինաթափման իր ծրագրերին առնչվող մի շարք կարեւոր հարցեր:

Վաշինգտոնից ստացված հաղորդումների համաձայն, Սպիտակ տանն Իտալիայի վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնիի հետ հինգշաբթի օրը կայացած բանակցությունների ընթացքում ԱՄՆ նախագահ Ջորջ Բուշն ընդծել է, թե Իրաքի ճգնաժամի խաղաղ լուծմանն ուղղված դիվանագիտական արշավը կտեւի հազիվ մի քանի շաբաթ:

Ընդսմին Բուշը հայտարարել է, որ ԱՄՆ-ը կողջունի Իրաքի ղեկավար Սադդամ Հուսեյնի եւ նրա մերձավորագույն զինակիցների ինքնակամ պաշտոնաթողությունը եւ տարագրությունը:

Միաժամանակ հայտնի է դարձել, որ Պարսից ծոցում ռազմական գործողություններ սկսելու դեպքում ԱՄՆ վարչակազմը մոտ 15 մլն դոլար կհատկացնի գաղթականներին օգնելու նպատակով:

Եմենում սպանվել է «Ալ Ղաիդայի» ղեկավարներից մեկը

Եմենի պաշտոնական աղբյուրները հինգշաբթի օրը հայտարարել են, որ երկրի անվտանգության ուժերը Մարիբ քաղաքի շրջանում սպանել են Ալի Մուհամմեդ ազ Զաիդիին, որը համարվում էր Եմենում «Ալ Ղաիդա» միջազգային ահաբեկչական կազմակերպության առավել վտանգավոր եւ կարեւոր գործիչներից մեկը: ՌԻԱ գործակալության տվյալների համաձայն, Եմենի արդարադատության մարմինները վաղուց որոնում էին նրան:

Հայտնի ահաբեկչի ձերբակալման ժամանակ ծավալվել է փոխհրաձգություն: Սպանվել են Եմենի անվտանգության ծառայության աշխատակիցներից մեկը եւ Զաիդին: Վերջինիս մասնավորապես մեղադրում էին 2001 թ. հուլիսին Գերմանիայի առեւտրական կցորդի առեւանգումը կազմակերպելու մեջ:

Ռեյդը դատապարտվեց ցմահ բանտարկության

Բրիտանացի ահաբեկիչ Ռիչարդ Ռեյդը, որը 2001 թ. դեկտեմբերին փորձել էր պայթեցնել Փարիզ-Մայամի չվերթի օդանավը, երեկ Բոստոնում դատապարտվել է ցմահ բանտարկության: Ֆրանս-պրեսը հաղորդում է, որ դատավճռի ընթերցումից անմիջապես առաջ 29-ամյա ահաբեկիչը հայտարարել է. «Ես ատում եմ ԱՄՆ-ը, եւ ես ալլահի հետ եմ»: Իսկ դատավոր Ուիլյամ Յանգը նրան դատապարտել է ցմահ բանտարկության, ավելացնելով եւս 110 տարվա ազատազրկում, որպեսզի վաղաժամկետ ազատման դեպքում անգամ Ռեյդի կյանքն ավարտվի բանտում:

«Ալ Ղաիդայի» անդամ Ռիչարդ Ռեյդն անցյալ տարվա հոկտեմբերի 22-ին հանցավոր էր ճանաչվել մեղադրական 8 հոդվածներով, որոնցից գլխավորն օդային ահաբեկչությունն է:

2001 թ. դեկտեմբերի 22-ին նա անհաջող փորձ էր արել պայթեցնելու «Ամերիքն էյրլայն» ավիաընկերության Փարիզ-Մայամի չվերթի օդանավը: Նրա կոշիկների կրունկների մեջ պայթուցիկ նյութ կար, որին պատրույգ էր միացված: Բայց երբ փորձել էր լուցկիով վառել պատրույգը, ծծմբի հոտը չէր վրիպել ուղեկցորդուհիներից մեկի եւ հարեւան ուղեւորների ուշադրությունից: Ահաբեկչին վնասազերծել էին: Օդանավը 197 ուղեւորներով վայրէջք էր կատարել Բոստոնում, որտեղ ՀԴԲ գործակալները ձերբակալել էին Ռեյդին:

Քննությունից պարզվել էր, որ մահմեդականություն ընդունած բրիտանացի ահաբեկիչը հանցակիցներ ունի Ֆրանսիայում եւ եվրոպական այլ երկրներում: Տվյալ գործով Ֆրանսիայում ձերբակալված 12 անձանց ներկայացվեց «ահաբեկչությանն օժանդակելու» մեղադրանք: Լոնդոնում Ռեյդը հաճախել էր այն մզկիթը, որտեղ պարբերաբար լինում էր ֆրանսիացի ահաբեկիչ Զաքարիաս Մուսաուին: Վերջինս համարվում է 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունների կազմակերպիչներից մեկը եւ ներկայումս ԱՄՆ-ում սպասում է իր դատին:

Բրիտանացիների տվյալներով՝ «Ալ Ղաիդան» ունի «կեղտոտ» ռադիոակտիվ ռումբ

Մեծ Բրիտանիայի ղեկավարության անունից աղբյուրներ վկայակոչելով BBC հեռուստաընկերությունը, պնդում է, թե «Ալ Ղաիդա» միջազգային ահաբեկչական կազմակերպությունն ունի այսպես կոչված «կեղտոտ» ռադիոակտիվ ռումբ: BBC-ի տվյալներով, ահաբեկիչները ռումբը ստեղծել են Աֆղանստանում: Ընդսմին, «Ալ Ղաիդային» օգնել են ռադիոակտիվ նյութեր հայթայթած թալիբները:

Պարզվում է, տվյալ ասպարեզում «Ալ Ղաիդան» շատ ավելի մեծ առաջընթացի է հասել, քան ընդունված էր կարծել մինչեւ վերջերս: Այս սենսացիոն տեղեկությունը հայթայթել են բրիտանական հատուկ ծառայությունների գործակալները, որոնց հաջողվել է թափանցել «Ալ Ղաիդայի» ցանց եւ որպես նորագիրներ Աֆղանստանում մուտք գործել ահաբեկիչների վարժամամբարներ:

Բրիտանացիները բացահայտել են, որ բեն Լադենի ահաբեկչական ցանցը վաղուց է փորձում զանգվածային բնաջնջման զենք ստեղծել, իսկ 1999 թվականից դա ծայրահեղականների գլխավոր նպատակն է:

Հատուկ ծառայությունների տվյալներով, «կեղտոտ» ռումբը պատրաստել են աֆղանական Հերաթ քաղաքից ոչ հեռու ահաբեկիչների ստեղծած միջուկային լաբորատորիայում: Հետախուզական տվյալները հետազոտման նպատակով ուղարկվել են Պորտոն Դաունի քիմիական ու կենսաբանական զենքի ուսումնասիրման կենտրոն: Մասնագետները հավաստել են, որ ահաբեկիչներին հաջողվել է ստեղծել «կեղտոտ փոքր ռումբ»:

Դեռ 2001 թ. վերջերին ամերիկացիները նախազգուշացրել էին, որ Պակիստանի մի խումբ նախկին միջուկագետներ նույն թվականին հանդիպել են Ուսամա բեն Լադենի եւ մոլլա Օմարի հետ ու նրանց տեղեկություններ են փոխանցել միջուկային զենքի պատրաստման նպատակով ռադիոակտիվ նյութերի օգտագործման վերաբերյալ: Հայտնի է նաեւ, որ այդ հանդիպումից քիչ անց «Ալ Ղաիդայի» ներկայացուցիչներից մեկը հայտարարել է, թե իրեն հաջողվել է ինչ-որ ռադիոակտիվ նյութ ձեռք բերել:

«Կեղտոտ» ռումբը վտանգավոր է նրանով, որ պայթյունից հետո մի զգալի տարածք երկար տարիներ դառնում է անբնակելի, եւ կարանտին կպահանջվի ակտիվազերծման զգալի դժվարության ու ժամանակակից քաղաքի պայմաններում ճառագայթային պաշտպանությունը լիովին ապահովելու անհնարինության պատճառով:

Պ. Ք.

2002. ՀԵՏԱԴԱՐՁ ՀԱՅԱՑՔ

Մաս երրորդ

«Մագդաղենացու քույրերը» Վենետիկի միջազգային փառատոնի ժյուրին՝ չին դերասանուհի Գոն Լիի գլխավորությամբ, «Սուրբ Մարկոսի ոսկե առյուծը» շնորհեց շոտլանդացի Փիթեր Մալանի «Մագդաղենացու քույրերը» ֆիլմին, մի որոշում, որ քննադատների ու հանդիսատեսների միահամուռ հավանությանն արժանացավ, բայց՝ պաշտոնական Վատիկանի պարսավանքին: 60-ականներին Իռլանդիայի մենաստաններից մեկում ծավալվող այս սրտակեղեք պատմությունը՝ կաթոլիկ եկեղեցու խնամակալությանը հանձնված «Մագդաղենացու քույրերի» խոշտանգումների մասին, հակակղերական դասավճիռ է, քանի որ, ըստ ռեժիսորի, «եկեղեցին կորցրել է իր ամբողջ կարեկցանքը» եւ այն համոզմունքն ունի, թե «միայն կանայք են պատասխանատու մեղքի համար»: Մերկացման պաթոսը ֆիլմում ուղղակի իմաստ է ստացել պատարագի ժամանակ քահանայի սրբիփքիչ տեսարանում, ինչպես եւ այն դրվագում, որտեղ ուղղիչ գաղութի «ապաշխարող» մեղսագործուհիները մրցում են «ում կուրծքն է ավելի մեծ» նշանաբանով: Մալանը, որ ավելի շատ հայտնի է Քեն Լոուչի ֆիլմերում խաղացած դերերով, շատ գոհ էր իր պայթեցրած ուժանակի ճայթյունից եւ դուրս թռավ բեմ՝ «Ոսկե առյուծն» ստանալու, գրեթե կառնավալային հանդերձով՝ մանուշակագույն պիջակ ու շոտլանդացու ավանդական փեշ՝ կիսահագած:

Մայրամուտից առաջ

Վենետիկն անցյալ տարի իր մեծարանքի տուրքը մատուցեց կինոյի կենդանի դասականներից մեկին՝ կազմակերպելով Միքելանջելո Անտոնիոնիի բոլոր գործերի հետահայաց ցուցադրությունը եւ փառատոնի հանդիսավոր փակմանը նախատեսին հատուկ մրցանակ շնորհելով՝ «ի նշան մեծության»: 90-ամյա Անտոնիոնին իր վերջին ֆիլմը՝ «Ամպերից այն կողմ» վերնագրով, նկարահանել է 1995-ին, Վիմ Վենդերսի օգնությամբ, քանի որ 15 տարուց ավելի է արդեն, ինչ կիսով չափ կաթվածահար է: Իսկ Ատոմ Եղոյանի հետ մաեստրոյի համատեղ ֆիլմի նախագիծը այդպես էլ չիրականացավ:

Օտարների մեջ

Երկու տասնամյակ ձգված բացակայությունից հետո Վենետիկում հյուրընկալված Սոֆի Լորենը 29-ամյա որդու՝ սկսնակ ռեժիսոր Էդուարդո Պոնտիի հետ, փառատոն էր բերել իրենց համատեղ աշխատանքը՝ «Օտարների մեջ» ֆիլմը, որին բաժին ընկան հայրենակիցների սուլոցները միայն: Վաղուց ի վեր Ամերիկայում հաստատված Լորենը իրեն իսկապես զգում էր օտարների մեջ:

Հարավկորեական Բերգմանը

«Ոչ ոք մարգարե չէ իր հայրենիքում» ավետարանական ճշմարտությունը բուդդայական Կիմ Կի Դուկի համոզմունքը դարձավ: Նրա վերջին գործերը («Հասցեն անհայտ է», «Վատ տղան»), ամրապնդելով 41-ամյա ռեժիսորի վարկը միջազգային ասպարեզում, հաստատեցին, որ նա «հոգեվերլուծական մտմտուքից զերծ հարավկորեական Բերգմանն է»: Մինչդեռ առաջին ֆիլմը Կիմ Կի Դուկի հայրենիքում դիտել է ընդամենը 10 հազար մարդ, իսկ երկրորդը մեծ հանդիսատեսի է հավաքել միայն դերակատարի շնորհիվ, որը հեռուստասերիալների աստղ է: Ինչեւէ, քնքշանքի ու դաժանության «անհնարին» համադրությամբ աղեցնող կորեացի ալքիմիկոսը կրքի, հուսահատության, տենչանքի,

Իզաբել Աջանի

բռնության իր տոչորուն աշխարհում շարունակում է տենդագին փնտրել իմաստության ֆարը:

Վերադարձ

«Իզաբել անունով մարգարիտը», ինչպես մի ժամանակ կոչում էին Աջանիին, հուրախություն իր երկրպագուների՝ վերստին երեւաց էկրանին: Նրա հերոսուհին Լեթիսիա Մասոնի «Ապաշխարանք» թախծալի մելոդրամում հինգ տարի անցկացրել է բանտում: Մոտ այդքան ժամանակ էլ Իզաբել Աջանին չէր նկարահանվում: «Ապաշխարանքը» նրան մեծ աստղին վայել բենեֆիսային դեր է պարգեւել:

«Սրբազան կովերի» կոտորած

Տարեսկզբին տպագրված «Հոլիվուդ» մեծածավալ հատորից հետո «Knopf» հրատարակչությունը հոկտեմբերին լույս ընծայեց ամերիկաբնակ անգլիացի Դեյվիդ Թոմսոնի գրքերից եւս մեկի՝ «Կենսագրական կինոբառարանի» նոր հրատարակությունը, որը կազմված է հոլիվուդյան դեմքերին նվիրված ավելի քան հազար հոդվածից: Իր կսռուկ ու անխնա բնորոշումներով հայտնի հեղինակը «անվրեպ հրաձիգի» ճշգրտությամբ «սրբազան կովերի» իսկական կոտորած է կազմակերպել՝ մեկմեկու հետեւից նրանց փռելով գետնին:

Խորտակված անուրջներ

«Լոս Անջելես թայմս»-ի բարձրաշխարհիկ քրոնիկոնը վարող Լիզ Սմիթը, հիշատակելով, որ «վերջերս մամուլը բառացիորեն ոչնչացրել է Մադոննային», հարցնում է. «Կարծում եք, նա մասնակից է սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությա՞նը: Սիբիրախտի բացիլնե՞ր է տարածել: Վաշինգտոնում գնդակահարե՞լ է մարդկանց: Ոչ, նա ընդամենը նկարահանվել է անհաջող ֆիլմում»: Անհաջո՞ղ: Շողոքորթ տիկին Սմիթը շատ մեղմ մակդիր է ընտրել: Մադոննայի ամուսնու՝ անգլիացի ռեժիսոր Գայ Ռիչիի «Քշվածները» ֆիլմը՝ նրանց «ընտանեկան բիզնեսի» առաջին ծիծեռնակը, չհասցրեց նույնիսկ թեւերը տարածել տապալվելուց առաջ: Կաննի փառատոնը, ըստ լուրերի, պիտի բացվեր հենց այս ֆիլմով, բայց փորձնական դիտումների արդյունքներն այնքան անմխիթարական էին, որ «Քշվածների» պրեմիերան հետաձգվեց անորոշ ժամանակով: Երբ հոկտեմբերի 18-ին տեր եւ տիկին Ռիչիների աշխատանքը, վերջապես, բարձրացավ ամերիկյան էկրան, դատարկ դահլիճներում երկշաբաթյա «անփառունակ ցուցադրությունից» հետո հանվեց վարձույթից եւ քննադատական վարկանիշերում «աննախադեպ զրոներ» ստացավ: «Մուվիլայն» հանդեսը Մադոննային հռչակեց «ամենաապաշնորհ դերասանուհին»՝ հերթական անգամ խորտակելով նրա անկոտրում անուրջները մեծ կինոկարիերայի մասին, որը նույնիսկ նրա

Շառլոթ Ռեմփլինգ

հաջողակ ամուսնու ուժից վեր է: Ամեն դեպքում, Ռիչին հազիվ թե հարմար նյութ է ընտրել՝ կնոջ դերասանական ծիրը լույս աշխարհ բերելու համար: «Քշվածները» իտալուհի Լինա Վերտմյուլերի «Քմահաճ ճակատագրի բերումով օգոստոսյան կապույտ ծով քշվածները» հակաֆեմինիստական պամֆլեսի (1975) նոր տարբերակն է, որտեղ մեծահարուստ ու շփացած տիկինը, ծովային շրջագայության մեկնելով, կոշտ ու կոպիտ նավաստու հետ հայտնվում է անմարդաբնակ կղզում: Մեկմեկու ատող այս զույգը դատապարտված է համատեղ գոյության, որի ընթացքում, հուրախություն նրանց, ովքեր ատում են Մադոննային, միլիոնատիրուհին դառնում է էմանսիպացիայի մոլի հակառակորդ ու կոմկուսի անդամ նավաստու ստրուկը: Բայց նույնիսկ Մադոննայի թշնամիները չգայթակղվեցին այն տեսարաններով, ուր նրան քարշ են տալիս՝ մազերից բռնած, որովհետեւ նավաստու ատելությունը ֆիլմում, ի վերջո, վերածվում է սիրո:

«Մեռիր, բայց ոչ հիմա»

Շոն Քոներին մի ժամանակ այնպիսի նողկանքով էր լցված իր էկրանային երկվորյակի՝ 007 անպարտելի գործակալի հանդեպ, որ պատրաստ էր այդ «ինքնագոհ տխմարին այն աշխարհը ճամփել»: Եթե Ջեյմս Բոնդին նույնիսկ վիճակված է մեռնել, ապա՝ ոչ հիմա: Նրա քաջագործությունների վերջին ներբողը հենց այդպես էլ վերնագրվել է՝ «Մեռիր, բայց ոչ հիմա»: Բոնդն անցյալ տարեվերջին կրկնակի հոբելյան տոնեց՝ 40-ամյա կինոկարիերան եւ 20-րդ ֆիլմի թողարկումը՝ իր արկածների մասին: Ֆիլմաշարի հեղինակները դեռ տքնում են այն միտքը ներշնչել, որ ծերուկ Բոնդին «վաղ է թոշակի ուղարկել»:

Հարություն

Ֆրանսուա Օզոնի «Ավազի տակ» դրաման, «անէության» գրկից հանելով Շառլոթ Ռեմփլինգին, վերադարձրեց նկարահանման հրապարակ: 50-ն անց Ռեմփլինգը՝ եվրոպական կինոյի լեգենդար կանանցից մեկն ու Լիլիանա Կավանիի «Գիշերային բարապանի» աստղը, տասնամյա մոռացումից հետո ուրախ է «վերածնվելու» համար: «Զարմանալի է, թե կյանքի ընթացքում մենք քանի-քանի անգամ ենք նորից կյանք առնում»,- հարցազրույցներից մեկում նկատել է նա:

Քլունիի տեղը

Հոլիվուդյան հաջողակ Ջորջ Քլունին, որ անդիմադրելի տղամարդու եւ սեքս խորհրդանիշի համարում ունի, հերքելով այն լուրերը, թե մտադիր է կինոյից քաղաքականություն փոխադրվել, հայտարարեց. «Երբեք: Ես կնամոլի ու խուլիգանի համբավ ունեմ, իսկ նման «ուղեբեռով» միայն կինոյում տեղ կգտնես»:

Լավագույն գովազդը

Ավարտվեց «Սաքս» խանութի ընդդեմ Ուայնոնա Ռայդերի» դատավարությունը, որը, ձգվելով մի ամբողջ տարի, սկանդալային շոու էր դարձել ամերիկացիների համար: Թեեւ հանրահայտ դերասանուհին,

Փիթեր Մալան

մինչեւ վերջ էլ ինքնատիրապետումն ու հումորի զգացումը չկորցնելով, պնդում էր, թե «Սաքսից» ավելի քան 5 հազար դոլար արժողությամբ հագուստ-կապուստ թռցնելիս պարզապես հերթական դերն է փորձելիս եղել, նա մեղավոր ճանաչվեց «վանդալիզմի եւ առանձնապես խոշոր ծավալի հափշտակության» համար, իսկ սա մեղադրանքի յուրաքանչյուր կետով նախատեսում է երեք տարվա բանտարկություն: Բայց օրենքը գթասրտություն ցուցաբերեց աստղի հանդեպ՝ հաշվի առնելով, որ նախկինում նա չի դատվել, եւ Ռայդերը գողամոլության իր կրքի համար դատապարտվեց միայն 480 ժամ հասարակական աշխատանքի: Հիմա Հոլիվուդում կատակում են. «Եթե Ուայնոնան հայտնվի նկարահանման հրապարակում, ուշադիր եղեք, որ ուրծեփը չթռցնի»: Իսկ դիզայներ Մարկ Ջեյկոբսը Ռայդերին հրավիրել է տույժն ստանալուց հետո մասնակցել զգեստների իր նոր հավաքածուի ցուցադրությանը, որովհետեւ «Սաքսից» հափշտակված հագուստեղենի թվում է եւ նրա հեղինակած վերնազգեստը, մի հանգամանք, որ անվճար գովազդ է ֆիրմայի համար: Ի վերջո, լավագույն գովազդն էլ հենց սկանդալն է:

ԱԹԱՆԵՍՅԱՆԸ ՓՆՏՐՈՒՄ Է ԵՐԿԿԵՆՑԱՂՆԵՐԻ

«24 ժամ», «Ամառային անձրեւ» ֆիլմերով ճանաչված մոսկվաբնակ ռեժիսոր Ալեքսանդր Աթանեսյանն իր խմբի հետ մեկնել է Կուբա՝ բնանկարահանումների համար վայրեր ընտրելու: Նա ծրագրել է իրականացնել «Երկկենցաղ մարդը» լեգենդար ֆիլմի նոր տարբերակը: 40 տարի առաջ «Լենֆիլմ» կինոստուդիայում ստեղծված այս ժապավենը՝ խորհրդային կինոյի երկարամյա հիթերից մեկը, այնպիսի ցնցող հաջողություն ունեցավ, որ գլխավոր դերակատարներ Անաստասիա Վերտինսկայան եւ Ալեքսեյ Կորենեւը մինչեւ օրս էլ նամակներ են ստանում խանդավառ երկրպագուներից: Աթանեսյանը դեռ արժանավոր փոխանորդներ չի գտել Գուտիերայի եւ Իխտիանդրի դերերի համար: Սա բարդ խնդիր է, որովհետեւ դերակատարները պետք է ոչ միայն բացառիկ արտաքին տվյալներ ունենան, այլեւ ջրում եւս այնքան ինքնավստահ լինեն, որքան՝ ցամաքում: Ուրիշ խոսքով, Աթանեսյանը փնտրում է իսկական երկկենցաղների, որոնք, գրավիչ տեսքից բացի, օժտված կլինեն եւ ակնառու դերասանական ծիրքով:

ՔՆՆԱԴԱՏՆԵՐԸ ՃՈՒԼԱՑԵԼ ԵՆ

«Ֆիլմ» մոսկովյան հանդեսը փետրվարյան համարում հրապարակել է 102 քննադատների շրջանում անցկացրած իր ավանդական հարցման արդյունքները 2002 թվականին Ռուսաստանի էկրաններին ցուցադրված ֆիլմերի վերաբերյալ: Լավագույն կինոնկար է ճանաչվել իսպանացի ռեժիսոր Պեդրո Ալմոդովարի «Խոսիր նրա հետ» մելոդրաման, որը հինգ «Ֆելիքս» եվրոպական մրցանակի դափնեկիր է: Երկրորդ տեղը գրավել է Ալեքսանդր Ռոգոժկինի «Կուկու»՝ մոսկովյան վերջին կինոփառատոնի մրցանակակիրներից մեկը, իսկ երրորդ տեղում Դեյվիդ Լինչի «Մալհոլանդ Դրայվն» է: Մատնանշելով առաջին տասնյակում հայտնված չորս հայրենական ժապավենները՝ «Ֆիլմը» ենթադրություն է անում, թե կամ քննադատներն են ավելի հայրենասեր դարձել, կամ դա վկայում է համաշխարհային չափանիշերով բավական անհաջող կինոտարվա մասին: Մի շարք ֆիլմեր էլ, այդ թվում եւ Ատոմ Եղոյանի «Արարատը», «ավաղ, այնքան էլ շատ քննադատներ չեն դիտել, գրում է հանդեսը, ուստի այդ արժանավոր կինոնկարներին բավական համեստ տեղեր են բաժին ընկել»:

ՀԱՋՈՐԴ ՇԱԲԱԹ՝ ՀԵՌՈՒՍՏԱԷԿՐԱՆՆԵՐԻՆ

Արժե դիտել

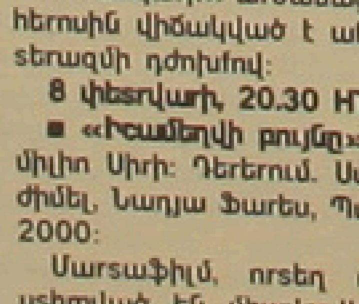

4 փետրվարի, 01.30 Հ1

■ **«Բոստոնցիները»**★: Ռեժիսոր՝ Ջեյմս Այվորի: Դերերում. Վանեսա Ռեդգրեյվ, Քրիստոֆեր Ռիվ, Ջեսիկա Թենդի: ԱՄՆ, 1984:

Պատմական կտավ 19-րդ դարակեսի Ամերիկայի մշակութային մայրաքաղաքի կյանքից՝ ըստ Հենրի Ջեյմսի վեպի:

5 փետրվարի, 24.00 Պրոմեթեւս

■ **«Պլատուն»**★★: Ռեժիսոր՝ Օլիվեր Սթոուն: Դերերում. Չարլի Շին, Թոմ Բերենջեր, Ուիլեմ Դեֆո: ԱՄՆ, 1986:

4 «Օսկարի» արժանացած այս ֆիլմի երիտասարդ հերոսին վիճակված է անցնել վիետնամական պատերազմի դժոխքով:

8 փետրվարի, 20.30 НТВ

■ **«Իշամեղվի բույնը»**★★: Ռեժիսոր՝ Ֆլորան Էմիլիո Սիրի: Դերերում. Սամի Նասերի, Բենուա Մաժիմել, Նադյա Ֆարես, Պասկալ Գրեգորի: Ֆրանսիա, 2000:

Մարտաֆիլմ, որտեղ պատահական ծանոթները ստիպված են միավորվել՝ ալբանական մաֆիայի գրոհից պաշտպանվելու համար:

8 փետրվարի, 23.40 Հայ TV

■ **«Ուրիշները»**★: Ռեժիսոր՝ Ալեխանդրո Ամենաբար: Դերերում. Նիկոլ Քիդման, Ֆիոնուլա Ֆլանագան, Քրիսթոֆեր Էկլսթոուն: ԱՄՆ, 2001:

Նրբագեղ միստիկական թրիլեր՝ Հիչքոքի ավանդույթներով:

8 փետրվարի, 00.20 Հ1

■ **«Ընդհատված կյանք»**★★: Ռեժիսոր՝ Ջեյմս Մենգոլդ: Դերերում. Ուայնոնա Ռայդեր, Անջելինա Ջոլի, Վուփի Գոլդբերգ, Բրիթանի Մըրֆի: ԱՄՆ, 1999:

«Թռիչք կկվի բնի վրայով» ֆիլմի իգական տարբերակը Ա. Ջոլիին «Օսկար» է բերել՝ հոգեբուժարանի բնակչուհիներից մեկի դերակատարման համար:

9 փետրվարի, 20.30 Արմեն-Ալիք

■ **«Արհեստական բանականություն»**★★: Ռեժիսոր՝ Սթիվն Սփիլբերգ: Հեյլի Ջոել Օսմենթ, Ջուդ Լո, Ֆրենսիս Օ'Քոնոր, Ուիլյամ Հըրթ: ԱՄՆ, 2001:

Ֆանտաստիկ կինոնկար՝ ըստ Սթենլի Կուբրիկի մտահղացման, մարդկային զգացմունքներով օժտված ռոբոտ տղայի մասին:

9 փետրվարի, 23.30 Հ1

■ **«Երկու շաբաթ սեպտեմբերին»**★: Ռեժիսոր՝ Սերժ Բուրգինյոն: Դերերում, Բրիջիտ Բարդո, Լորան Թերզիեւ, Ժան Ռոշֆոր: Ֆրանսիա - Մեծ Բրիտանիա, 1966:

Ռոմանտիկ սիրո պատմություն, որի սցենարի հեղինակներից մեկը ֆրանսահայ գրող Վահե Քաչան է:

Էջը պատրաստեց
ԶԱՎԵՆ ԲՈՅԱՋՅԱՆԸ

ԱԶԳ

Մարզական

ՀՀ հավաքականը կմրցի Իսրայելի հետ

Անդրանիկ Ադամյանը գլխավոր մարզչի պաշտոնակատար

Փետրվարի 12-ը հավաքականների ընկերական մրցախաղեր անցկացնելու ՖԻՖԱ-ի կողմից հատկացված օրն է: Երկարատեւ դադարից հետո վերջապես ֆուտբոլի Հայաստանի ազգային եւ երիտասարդական հավաքականները խաղադաշտ դուրս կգան Եվրոպայի առաջնության ընտրական մրցաշարի հանդիպումներից առաջ փորձարկելու ուժերը: Ինչպես տեղեկացրեց ՀՀ հավաքականների տեխնիկական տնօրեն Սոս Մանուկյանը, փետրվարի 12-ին մեր ազգային եւ երիտասարդական հավաքականներն ընկերական հանդիպում կանցկացնեն Իսրայելում տեղի համապատասխան ընտրանիների հետ: Այս մասին համաձայնություն է ձեռք բերվել երկու երկրների ֆուտբոլի ֆեդերացիաների միջեւ: Ընդ որում, մրցաշրջագայությունը բավական ձեռնտու է մեր ֆեդերացիայի համար: Ճանապարհածախսը, խաղի կազմակերպման եւ անցկացման համար անհրաժեշտ բոլոր ծախսերը հոգալու է իսրայելական կողմը: Բացի այդ, ֆուտբոլի ՀՀ ֆեդերացիան իսրայելցիներից 1000 դոլար է պահանջել մարզադրոշներին բաժանելու համար: Հայաստանի ֆուտբոլային պատվիրակությունը չարտերային չվերթով Իսրայել կմեկնի փետրվարի 10-ին: Հանդիպմանը մասնակցելու հրավերներ են ուղարկվել ՀՀ հավաքականի բոլոր լեգեոներներին, որոնք ներկայումս տարբեր երկրներում ուսումնամարզական հավաքների են մասնակցում: Սկզբունքորեն ակումբների ղեկավարները համաձայնել են հավաքականին տրամադրել լեգեոներներին, այնպես որ հույս կա, որ մեր ընտրանին իր օպտիմալ կազմով հանդես կգա Իսրայելում: Ճիշտ է, հանդիպմանը չի մասնակցի Մոսկվայի «Դինամոյի» դարպասապահ Ռոման Բերեզովսկին, որը փետրվարի 2-ին Գերմանիայում պետք է վիրահատության ենթարկվի:

Ինչ վերաբերում է ՀՀ ազգային հավաքականի գլխավոր մարզչի պաշտոնին, ապա այն առայժմ թափուր է: Իսրայելի հավաքականի հետ ընկերական հանդիպման ժամանակ ազգային ընտրանին կգլխավորի Անդրանիկ Ադամյանը, որը ներկայումս ՀՀ երիտասարդական հավաքականի գլխավոր մարզիչն է: Գլխավոր մարզչի հարցում առայժմ բանակցություններ են ընթանում: Թեկնածուներից մեկն, ինչպես տեղեկացրել էինք, ֆրանսիացի Անրի Միշելն է, որը ժամանակին մարզել է Ֆրանսիայի երիտասարդական եւ Մարոկկոյի ազգային հավաքականները: Սակայն Անրի Միշելը համաձայնել է հավաքականը գլխավորել մինչեւ ընտրական մրցաշարի ավարտը, մինչդեռ ֆուտբոլի ՀՀ ֆեդերացիայի ղեկավարությունը նպատակահարմար է գտնում հավաքականի մարզչի հետ երկարատեւ պայմանագիր կնքել: Ուստի դիտարկվում են նաեւ այլ թեկնածուներ՝ Ուրուգվայի հավաքականի նախկին մարզիչ Լուիս Կուբիլյան, Պանամայի հավաքականի նախկին մարզիչ Միխայ Ստոյչիտան, ռումինացի մասնագետներ Մարիուս Լեկետուշն ու Վիկտոր Պիցուրկեն:

Երկուշաբթի օրվանից Անդրանիկ Ադամյանը կանցնի իր պարտականությունների կատարմանը եւ կորոշի այն ֆուտբոլիստներին, որոնք կնախապատրաստվեն Իսրայելի հավաքականի հետ ընկերական հանդիպմանը:

Հեղափոխական առաջարկ

Միլանում իտալական ակումբների ներկայացուցիչների մասնակցությամբ անցկացված խորհրդակցությունում առաջարկվել է ընդլայնել առաջնության թիմերի քանակը: Ենթադրվում է, որ «A» եւ «B» սերիայի մրցաշարերի մասնակից թիմերը կբաժանվեն 2 ենթախմբերի՝ յուրաքանչյուրում 20-ական ակումբ: Ենթախմբերում հաղթող ճանաչված թիմերն եզրափակիչ խաղում կվիճարկեն Իտալիայի չեմպիոնի տիտղոսը: Եթե այս իրոք հեղափոխական առաջարկն ընդունվի, ապա արդեն հաջորդ մրցաշրջանից փոփոխություններ կմտցվեն:

Թենիսիստը ֆուտբոլային թիմի բաժնետեր

31-ամյա չեխ թենիսիստ Դանիել Վացեկը, որը «Մեծ սաղավարտի» մրցաշարերում 3 անգամ Եվգենի Կաֆելնիկովի հետ հաղթող է ճանաչվել զուգախաղում, 2 մլն եվրոյով գնել է Չեխիայի ֆուտբոլի առաջին դիվիզիոնում հանդես եկող Օստրավայի «Բանիկի» բաժնետոմսերը: Պրոֆեսիոնալ թենիսիստի գործունեությունն ավարտած Վացեկը ծրագրել է թիմը դուրս բերել եվրոպական գավաթների մրցասպարեզ: Ժամանակին «Բանիկը» բազմիցս հանդես է եկել եվրագավաթներում՝ ամենամեծ հաջողությանը հասնելով 1979 թ. ՈՒԵՖԱ-ի գավաթի մրցաշարում, երբ մտավ կիսաեզրափակիչ: Ներկայումս թիմն առաջին շրջանից հետո զբաղեցնում է 5-րդ տեղը:

Հավակնորդների թիվը կրճատվում է

Տոկիոյում եւ Միլանում շարունակվում են կանանց ու տղամարդկանց թենիսի մրցաշարերը: Տոկիոյում պայքարից դուրս մնացին ռուսաստանցի թենիսիստուհիներ Ելենա Դեմենտեւան եւ Լինա Կրասնոռուցկայան, որոնք զիջեցին համապատասխանաբար Չանդա Ռուբինին (6-3, 1-6, 3-6) եւ Մոնիկա Սելեշին (4-6, 4-6): Անհաջողության մատնվեց նաեւ Մագդալենա Մալեեւան՝ պարտվելով Լիզա Ռայմոնդին: 4-րդ շրջան են մտել նաեւ Լինդսեյ Դեւենպորտը, Ելենա Դոկիչը:

Միլանում հերթական փուլի արգելքը հաղթահարեց Եվգենի Կաֆելնիկովը: Նա երկու խաղափուլում 6-4, 6-3 հաշվով հաղթեց Քրիստիան Պլեսին: Յոնաս Բյորկմանն ուժեղ գտնվեց Անդրեա Գաուդենցուց, Իվան Լյուբիչիչը հաղթեց Դոմինիկ Հրբատուն, իսկ Դավիթ Սանգինետին պարտության մատնեց Մաքսիմ Միռնուն:

Վիճակահանությունն անվանեց մրցակիցներին

Արաբական Միացյալ էմիրությունների մայրաքաղաք Աբու Դաբիում կայացել է ֆուտբոլի աշխարհի երիտասարդական 20-րդ առաջնության մասնակիցների վիճակահանությունը: Մրցաշարը կայանալու է Արաբական Միացյալ էմիրություններում այս տարվա մարտի 25-ից ապրիլի 16-ը: Վիճակահանությամբ 24 հավաքականները բաժանվել են 6 խմբի: Ահա խմբերի կազմը.

«A» խումբ. ԱՄԷ, Սլովակիա, Պանամա, Բուրկինա Ֆասո:

«B» խումբ. Արգենտինա, Ուզբեկստան, Մալի, Իսպանիա:

«C» խումբ. Բրազիլիա, Չեխիա, Կանադա, Ավստրալիա:

«D» խումբ. Կոլումբիա, Եգիպտոս, Անգլիա, Ճապոնիա:

«E» խումբ. Սաուդյան Արաբիա, Իռլանդիա, Մեքսիկա, Կոտ դ՛ Իվուար:

«F» խումբ. Պարագվայ, ԱՄՆ, Հարավային Կորեա, Գերմանիա:

Մացոնեն կրկնեց Տրապատոնիի ռեկորդը

«Պարմայի» հետ ֆուտբոլի Իտալիայի առաջնության հերթական խաղը «Բրեշիայի» մարզիչ Կառլո Մացոնեի 689-րդ հանդիպումն էր երկրի «Ա» սերիայի առաջնություններում: Այս ցուցանիշով նա հավասարվեց Ջովանի Տրապատոնիին՝ կրկնելով վերջինիս ռեկորդը: Տրապատոնին ներկայումս Իտալիայի ազգային հավաքականի մարզիչն է, այնպես որ հաջորդ հանդիպումը Մացոնեի համար կլինի ռեկորդային:

ՇԱԽՄԱՏ

Մովսիսյանի հերթական ոչ-ոքին

Բերմուդայում անցկացվող շախմատային փառատոնում ուժեղագույնների մրցաշարում հանդես եկող Սերգեյ Մովսիսյանն առայժմ բավարարվում է միայն ոչ-ոքիներով: Հերթական՝ 6-րդ տուրում էլ հայ գրոսմայստերը սեւերով 33-րդ քայլում հաշտություն կնքեց ԱՄՆ-ն ներկայացնող Լարի Քրիստիանսենի հետ: Մովսիսյանը ցույց է տվել 50 տոկոսանոց արդյունք: Իսկ մրցաշարի միանձնյա առաջատար դարձավ բրազիլացի Ջովանի Վեսկովին, որը պարտության մատնեց իսրայելցի Ալիկ Գերշոնին: Վեսկովին վաստակել է 5 միավոր եւ առայժմ պարտություն չի կրել: Անպարտելի է նաեւ 4,5 միավորով 2-րդ տեղը զբաղեցնող Պյոտր Սվիդլերը, որն ուկրաինացի Անդրեյ Վոլոկիտինի հետ պարտիան ավարտեց ոչ-ոքի: Նրանից կես միավորով հետ է մնում լեհ շախմատիստ Թոմաս Մարկովսկին, որը խաղաղ դաշն կնքեց ռուսաստանցի Ալեքսանդր Մոտիլյովի հետ: Արդյունավետ ելք ունեցան Միրոն-Մաչեյա, Շաբալով-Ալ Մոդիախի պարտիաները, որոնցում հաղթեցին սպիտակները:

Արդյունավետությամբ աչքի ընկավ հատկապես «B» խմբի մրցաշարի 6-րդ տուրը, որի 4 պարտիաներից 3-ում հաղթեցին սեւերը, մեկում՝ սպիտակները: Ի տարբերություն «A» խմբի մրցաշարի, այստեղ առաջատարների շարքում նեղվածք է: Միանգամից հինգ շախմատիստներ՝ Էմանուել Բերգը, Հիկարու Նակամուրան, Վիլյամ Պասկալը, Եվգենի Պերելշտեյնը եւ Ռոլանդ Շմալցը, 4 միավորով գլխավորում են աղյուսակը: Կալինը հաղթեց Մուլյարին, Պասկալը՝ Սեւլինին, Բլատնին՝ Դինստուհլին, Բերգը՝ Մորենոյին: Ոչ-ոքի ավարտ ունեցան Շմալց-Ֆրիդման, Նակամուրա-Պերելշտեյն պարտիաները:

Սխալը Կասպարովին թանկ արժեցավ

Նյու Յորքում Գարրի Կասպարովի եւ Deep Junior համակարգչային ծրագրի միջեւ ընթացող շախմատային յուրօրինակ մրցախաղում հաշիվը հավասարվեց: 3-րդ պարտիայում սպիտակներով խաղացող աշխարհի 13-րդ չեմպիոն Գարրի Կասպարովը պարտություն կրեց: Խաղասկզբում Կասպարովը դիրքային առավելություն ուներ եւ վտանգավոր հարձակում կազմակերպելու հնարավորություն էր ստացել: Կասպարովը զինվոր զոհաբերեց, որն, ինչպես պարզվեց, սխալ էր: Մասնագետների կարծիքով, Կասպարովը պետք է համաձայներ ոչ-ոքիի, սակայն նախընտրեց սրել իրադրությունը՝ ձգտելով հաղթանակի: 32-րդ քայլում Կասպարովը կոպիտ սխալ թույլ տվեց, որի արդյունքում համակարգիչը երկու զինվորի առավելություն ստացավ: Կասպարովը ստիպված էր 36-րդ քայլին հանձնվել: Այսպիսով, հաշիվը հավասարվեց՝ 1,5–1,5:

Պարտիայի ավարտից հետո Կասպարովը լրագրողներին հայտարարել է, որ խաղի ընթացքում պահվոր հոգնում է: Նա հիմնականում դրանով էլ բացատրեց թույլ տված սխալները: Կասպարովը նշել է, որ ֆիզիկական վիճակի բարելավմանը պետք է ուշադրություն դարձնի, քանի որ համակարգիչը նման խնդիր չունի: Վայրկյանում 300 մլն գործողություն կատարող համակարգիչը հնարավորություն ունի մրցակցի նույնիսկ աննշան սխալներից օգտվել: Այնպես որ, Կասպարովի համար շատ դժվար կլինի մնացած 3 պարտիաներում հաջողության հասնել:

Հաղթանակն, իհարկե, ոգեւորել է շախմատային ծրագրի հեղինակներ Շայ Բուշինսկուն եւ Ամիր Բանին: Հոգու խորքում նրանք ցնծում են մարդկային բանականության նկատմամբ մեքենայի տարած հաղթանակի համար:

Քառյակը որոշվեց

Ֆուտբոլի Իսպանիայի ներկայիս գավաթակիր «Դեպորտիվոն» մեծ դժվարությամբ հաղթահարեց քառորդ եզրափակիչի արգելքը: 2-րդ դիվիզիոնի «Մուրսիա» թիմի հետ պատասխան խաղում հյուրընկալվելիս «Դեպորտիվոն» պարտվեց 3–4 հաշվով եւ միայն շնորհիվ առաջին հանդիպումում 1–0 հաշվով տարած հաղթանակի, մտավ հաջորդ փուլ: Հանդիպման սկիզբը հյուրերի համար բավական հաջող էր: 24-րդ եւ 28-րդ րոպեներին Դիեգո Տրիստանի խփած երկու գնդակները «Դեպորտիվոյին» ամրության զգալի պաշար պետք է ապահովեին: Սակայն հետագայում իրադարձություններն այլ ընթացք ունեցան: 34-րդ րոպեին Կարանկան կրճատեց հաշվի տարբերությունը, իսկ ընդմիջումից հետո Խուանման եւ Տիտոն (11 մ-ով) առաջ մղեցին «Մուրսիային»: Ճիշտ է, 5 րոպե անց Մանուել Պաբլոն վերականգնեց հավասարակշռությունը, սակայն 84-րդ րոպեին Ալբիոլը խփեց հաղթական գնդակը:

Այսպիսով, հայտնի դարձան Իսպանիայի գավաթի կիսաեզրափակիչի բոլոր մասնակիցները: Պատվավոր մրցանակի համար պայքարը շարունակում են «Ռեկրեատիվոն», «Մալյորկան», «Օսասունան» եւ «Դեպորտիվոն»:

Վրացական ֆուտբոլային դեսանտ Թուրքիայում

Ֆուտբոլի Թուրքիայի առաջնության հետնապահ «Կոջաելիսպորը» հրավիրել է վրաց 4 ֆուտբոլիստի՝ հույս ունենալով նրանց միջոցով շտկելու մրցաշարային իրավիճակը: Նրանցից մեկը Զազա Ջանաշիան է, որին Մոսկվայի «Լոկոմոտիվից» վարձավճարով վերցրել էին Թբիլիսիի ակումբակիցները: Ջանաշիայի տեղափոխման համար թուրքական ակումբը ոչինչ չի վճարել: Երկու ակումբներն էլ որոշել են վրաց ֆուտբոլիստներին անվճար տրամադրել՝ խզելով նրա հետ կնքած պայմանագրերը: Ջանաշիային կընկերակցեն 22-ամյա Գրիգոլ Իմեդաձեն (նախկինում խաղացել է «Ալանիայում»), 23-ամյա Ռեւազ Կեմոկլիձեն եւ 26-ամյա Գիվի Դիդավան (երկուսն էլ՝ Քութաիսի «Տորպեդոյից»): Ջանաշիան ու Կեմոկլիձեն Վրաստանի ազգային հավաքականում 6-ական խաղ են անցկացրել, Դիդավան 10 անգամ է կրել ազգային ընտրանու համազգեստը: Վրաց ֆուտբոլիստների նորամուտը հավանաբար կայանա փետրվարի 8-ին, երբ ձմեռային ընդմիջումից հետո կվերսկսվի Թուրքիայի առաջնությունը: Այդ օրը «Կոջաելիսպորը» կմրցի «Բեշիքթաշի» հետ:

Էջը պատրաստեց
ՍՈՍ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ՎՐԱՍՏԱՆ

Պրոֆեսիոնալ բանակ ստեղծելու ճանապարհին

80 հազար զորակոչիկներից 2002 թ. վրացական բանակ է մեկնել 6500-ը

Անցյալ տարի «Ռուսթավի-2» հեռուստաընկերությունը հաղորդում էր նվիրել վրացական բանակի վիճակին՝ բանավեճի հրավիրելով երկրի նախկին եւ գործող պաշտպանության նախարարներ Գեորգի Կարկարաշվիլուն եւ Դավիթ Թեւզաձեին: Վերջինս մասնավորապես նշել էր, որ իր հայ գործընկեր Սերժ Սարգսյանը հայկական բանակի ֆինանսավորման համար պրոբլեմներ չունի, մինչդեռ վրացական բանակը պետբյուջեից գումարներ փաստորեն չի ստանում:

Ինքնին խոսում են չոր թվերը. 1997 թ. պետբյուջեով վրացական բանակի համար նախատեսվել է մոտ 40 մլն դոլար, 1998-ին՝ 37 մլն, 1999-ին՝ 27 մլն, 2000-ին՝ 22 մլն, 2001-ին՝ 16 մլն, 2002-ին՝ 18 մլն: Բյուջեով նախատեսված անգամ այս խղճուկ գումարների մի մասը չի հատկացվել Վրաստանի զինված ուժերին՝ գանձարկղը դատարկ լինելու պատճառով:

Երեք օր առաջ Վրաստանի խորհրդարանը երրորդ ընթերցմամբ ընդունեց 2003 թ. պետբյուջեն, որի ծախսային հատվածը մոտ 680 մլն դոլար է: Այս գումարից մոտ 32 մլն դոլարն առանձին տողով ուղղվել է վրացական բանակին: Քանի որ Վրաստանի արտաքին քաղաքականության առաջնահերթ ուղղություններից է ՆԱՏՕ-ին անդամակցելը, այդ պատճառով 32 մլն դոլարից 11 միլիոնը ծախսվելու է ՆԱՏՕ-ին ինտեգրվելու ծրագրերի վրա, 8 միլիոնը՝ ԱՄՆ-ի կառավարության ֆինանսական միջոցներով իրականացվող «Ուսուցում եւ հանդերձավորում» ծրագրի վրա, իսկ մնացյալ 13 միլիոնը՝ Վրաստանի պաշտպանության եւ սահմանների անձեռնմխելիությունն ապահովելու համար:

Ըստ ոչ պաշտոնական, բայց հավաստի թվացող հաղորդագրությունների, Վրաստանի նախագահ Էդուարդ Շեւարդնաձեի եւ Աջարիայի առաջնորդ Ասլան Աբաշիձեի անվտանգությունն ապահովելու նպատակներով ծախսվում է համարյա այնքան գումար, որքան պետբյուջեով հատկացվում է Վրաստանի բանակի համար: Սա ցույց է տալիս, որ Շեւարդնաձեի եւ Աբաշիձեի կյանքի ապահովությունը նվազ կարեւոր չէ, քան Վրաստան պետության ընդհանրապես: Մեկ այլ տվյալ, որն արդեն պաշտոնական է. պետբյուջեով Վրաստանի ՆԳՆ-ին ավելի մեծ գումար է տրվում, քան ՊՆ-ին, եւ սա այն դեպքում, երբ երկիրն ունի Աբխազիայի եւ Հարավային Օսիայի չկարգավորված հակամարտություններ, Պանկիսի կիրճ եւ այլն:

Մի քանի օր առաջ Ասլան Աբաշիձեի վերահսկողության տակ գտնվող «Աջարիա» հեռուստաընկերությունը հաղորդեց, որ 2002 թ. աշնանային զորակոչը երկարաձգվել է մինչեւ 2003 թ. մարտ: Հաշվառման կանգնած մոտ 80 հազար զինակոչիկներից այսօր վրացական բանակում ծառայում է միայն 6,5 հազարը, քանի որ 19 հազարը լքել է Վրաստանի տարածքը բանակային ծառայություններից խուսափելու նպատակով, 17 հազարի տեղն անհայտ է, 2000 երիտասարդ բժիշկների վերահսկողության տակ է, մյուս զորակոչային տարիքի երիտասարդները, ըստ երկրի նոր օրենքի, համապատասխան գումար են վճարել եւ վերցրել տարկետում:

Վրաստանում ընդունված նոր օրենքը թույլ է տալիս 200 լարի կամ 95 ԱՄՆ դոլար վճարելու դեպքում մեկ տարվա տարկետում վերցնել, իսկ այն երիտասարդները, ովքեր ի վիճակի են պետբյուջե մուծել 2000 լարի կամ 950 դոլար, ընդհանրապես ազատվում են զինծառայությունից: Այս օրենքը Վրաստանի պառլամենտում արդարացի է թվում մի քանի պատճառներով: Նախ՝ Վրաստանը, ինչպես մի քանի անգամ նշել է նախագահ Շեւարդնաձեն, կարիք ունի փոքրաթիվ, բայց մարտունակ բանակի, որը կհամապատասխանի ՆԱՏՕ-ի չափանիշներին: Միեւնույն է, եթե անգամ 80 հազար զինակոչիկները ծառայեին բանակում, Վրաստանն ուղղակի հնարավորություն չէր ունենա նրանց կերակրել: Երկրորդ, զինվորական նոր օրենքով հնարավորություն է ստեղծվում գումարներ ուղղել պետբյուջե, պաշտոնյաներին՝ առաջին հերթին զինկոմիսարիատներին, կաշառք տալու փոխարեն:

Մինչեւ 2003 թ. վերջը պետք է ավարտվի ԱՄՆ կառավարության ֆինանսական միջոցներով իրականացվող «Ուսուցում եւ հանդերձավորում» ծրագիրը, որի ընդհանուր արժեքը 64 մլն դոլար է, որից միայն փոքր մասն է հատկացնում Վրաստանի կառավարությունը: Ամերիկայի զինվորական մասնագետներն արդեն ավարտել են վրացական բանակի բարեփոխումների առաջին եւ երկրորդ փուլը. 400 զինծառայողներից կազմվել է «Կոմանդոս» գումարտակը, 180 սպաներ անցել են ցստաբային պատրաստություն:

ԹԱԹՈՒԼ ՀԱԿՈԲՅԱՆ
Թբիլիսի

Այսօրվանից սկսվում է այծի տարին

Պարահոգեբան Անժելա Հակոբյանը տասնյակ տարիներ զբաղվում է հորոսկոպների մեկնությամբ, հիմնադրել է «Հրե գունդ» երկշաբաթաթերթը եւ սիրով մեր ընթերցողներին է ներկայացնում 2003 թվականին սպասվելիք իրավիճակները:

– 2003 թ. ջրային այծի տարի է, որն իր դրության տերը կլինի փետրվարի 1-ից: Տարվա գլխավոր թիվը 5-ն է, որի թրթռոցներով էլ պայմանավորված են լինելու տնտեսական, քաղաքական եւ սոցիալական փոփոխությունները: 5 թվի գործունությունն ազդելու է նաեւ 12 համաստեղությունների վրա, որոնք բաժանված են չորս տարրերի՝ հող, օդ, ջուր, կրակ: Քանի որ մեզ հյուր է գալիս ջրային այծը, ուստի մարդկանց տրամադրությունները դրական փոփոխությունների կենթարկվեն նուրբ, թափանցիկ գույների շնորհիվ: 2003 թ. ինչպես մեր մոլորակի մյուս երկրները, այնպես էլ Հայաստանը, ապահովված չեն աղետներից՝ ծնաքից, ուժեղ քամիներից, թեթեւ երկրաշարժերից, որոնք մեկը մյուսին կհաջորդեն ողջ տարվա ընթացքում: Մեր երկրում սոցիալական լուրջ բարեփոխումներ կլինեն փետրվար, մայիս, սեպտեմբեր եւ հոկտեմբեր ամիսներին: Սակայն քաղաքական ցնցումներ կլինեն հատկապես փետրվարի 11-ից մինչեւ հունիսի 23-ը ընկած ժամանակահատվածում: Քանի որ տարին սկսվում է նվազող լուսնով (լուսինը 29 օրական), ուստի պետական պաշտոնյաների համար դժվարություններ կծագեն ըստ ոլորտների: Զանգվածային առճակատումներ են սպասվում հատկապես հյուսիսարեւմտյան հատվածի բնակչության եւ ղեկավարության միջեւ, որի առիթը լինելու են սոցիալական չբոսավորված խնդիրները: Տարին նպաստավոր է գյուղմթերքների արտադրության համար: Հացառատ տարի է լինելու: Սակայն փոքր-ինչ կտուժեն հարավարեւմտյան եւ հյուսիսարեւելյան շրջանները՝ հորդառատ անձրեւների ու կարկտահարության պատճառով: 2003 թ. Հայաստանի համար բարեփոխումների ու վերելքի տարի է սկսվում, որը հնարավորություն կտա մեր ժողովրդին ամրապնդելու իր լավատեսությունը ապագայի նկատմամբ: Կտրուկ ավելանալու է ամուսնությունների թիվը, եւ ծնվածներից գերակշռողը տղա է լինելու: 2003-ին ամուսնանալ ցանկացողներին խորհուրդ է տրվում պսակադրությունն իրականացնել միայն հունիսի 22-ից մինչեւ հուլիսի 22-ը ընկած ժամանակահատվածում, որով էլ պայմանավորված նորապսակների ողջ կյանքը մեղրամիսի կվերածվի:

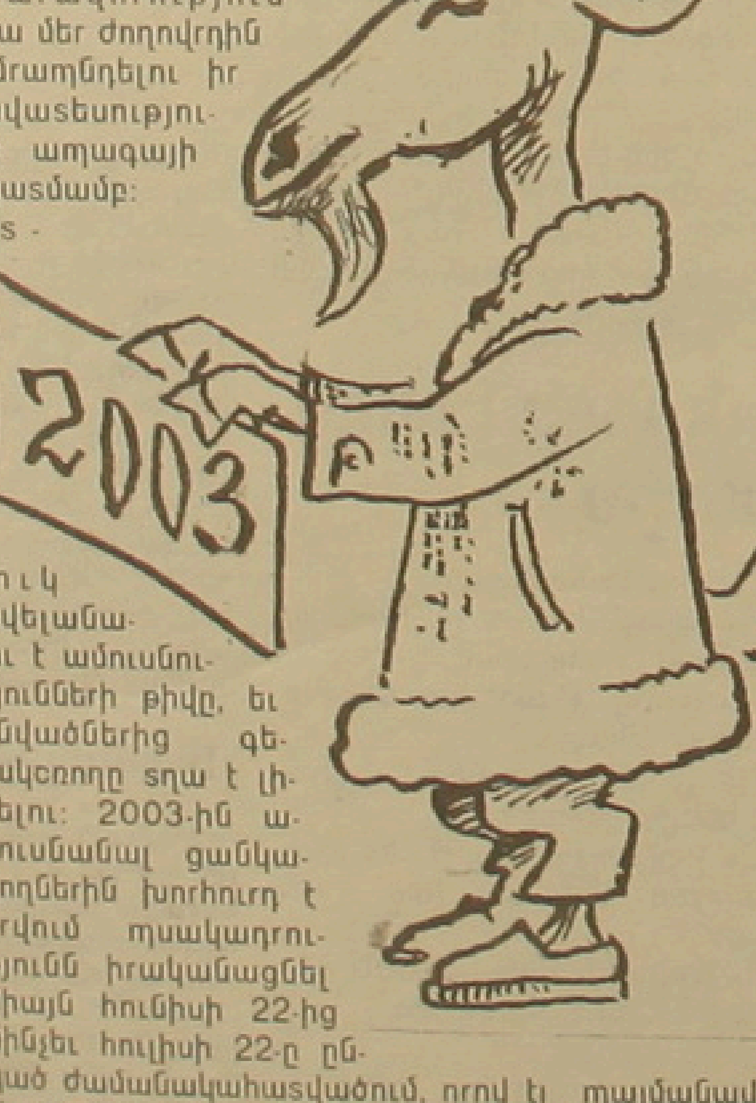

Ամփոփելով տարբեր կարծիքներ ու դիտարկումներ 2003 թ. ջրային այծի տարվա վերաբերյալ, մաղթում ենք, որ եկող հաջողակ տարում յուրաքանչյուրը գտնի իր երազանքը ու վայելի տարվա նպաստավոր իրավիճակը:

ՄԱՐԻՆԵՏԱ ՄԱԿԱՐՅԱՆ

ACBA բանկը հրավիրում է աշխատանքի
ծրագրավորողների
Թեկնածուներին ներկայացվող պահանջները
- կրթությունը բարձրագույն մասնագիտական
- VISUAL BASIC իմացություն
- անգլերենի պարտադիր տիրապետում
- տարիքը մինչեւ 28 տարեկան
Հաշվապահների
- Թեկնածուներին ներկայացվող պահանջները
- կրթությունը բարձրագույն մասնագիտական
- անգլերենի պարտադիր տիրապետում
- տարիքը մինչեւ 28 տարեկան:
Ցանկացողները կարող են ներկայացնել իրենց ինքնակենսագրականը (Resume) մինչեւ ս. թ. փետրվարի 15-ը, ACBA բանկ, Բայրոնի 1 հասցեով, հեռ. 52 51 69՝ ծրագրավորող թեկնածուների համար, 56 61 16՝ հաշվապահ թեկնածուների համար:

Հայաստանի ամերիկյան համալսարանը
մրցութային կարգով աշխատանքի է հրավիրում

- Վարչական քարտուղար/գործավար (Անգլերեն ծրագրերի բաժին)

Թեկնածուները պետք է ունենան բարձրագույն մասնագիտական կրթություն անգլերենի բնագավառում, առնվազն մեկ տարվա համապատասխան աշխատանքային փորձ եւ համակարգչի հետ աշխատելու հմտություններ (MS Word, Excel, Access, Outlook ծրագրերի լավ իմացությունը պարտադիր է):

- Վարչական քարտուղար/գործավար (Վարչություն)

Թեկնածուները պետք է ունենան բարձրագույն մասնագիտական կրթություն անգլերենի բնագավառում, առնվազն մեկ տարվա համապատասխան աշխատանքային փորձ եւ համակարգչի հետ աշխատելու հմտություններ:

Պահանջվող փաստաթղթերն են՝ կրթության վկայական, տեղեկություններ կրթության եւ աշխատանքային փորձի վերաբերյալ (resume):

Փաստաթղթերն ընդունվում են մինչեւ ս.թ փետրվարի 13-ը, ժ. 17:45-ը:

Դիմել ՀԱՀ-ի կադրերի բաժին, հետեւյալ հասցեով՝ Մարշալ Բաղրամյան 40 պող., 50ա սենյակ:

ԿՈՐԵԼ Է
Արտաշատում գրանցված «Գրիգոր» ՍՊԸ-ի կլոր կնիքը:
Համարել անվավեր:

529353 անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

- Կգնեմ հին մոդելի կլոր «Զապորոժեց» սարքին կամ անսարք վիճակում: Հեռ. (09)404403:
- Վաճառվում է 3 սենյականոց բնակարան Զեյթունում: Հեռ. 243702:
- Վաճառվում է օժանելիք եւ էկոլոգիապես մաքուր կոսմետիկա՝ բարձրաճաշակ եւ մատչելի գներ: Հեռ. 534513 (ժամը 18:00-ից հետո):
- Օպերի տանը կատարվում է հարսանյաց հանդեսների եւ այլ միջոցառումների ֆոտո եւ վիդեո նկարահանում: Հասցեն՝ Վազգեն Սարգսյանի 20:
- Վաճառվում է 1 սեն. բն. Տիգրան Մեծ պողոտայում, 9/9 հարկ: Գինը 7000 դոլար: Հեռ. 260481:
- Վաճառվում է դաշնամուր 3 ոտնակով, գերազանց վիճակում: Գինը 230 դոլար: Հեռ. 653827 (18:00-ից հետո):
- Վաճառվում է գերմանական «Ունդա» փոշեկուլ: Հեռ. 251572:
- Վաճառվում է կիսապաշտպան երկաթյա դուռ, գինը 100 դոլար: Չեխական կաֆել, գինը 5 դոլար: Հեռ. 425469:
- Վաճառվում է մեքենայի հեղուկ գազի սարքավորում՝ իր բոլոր մասերով: Գինը 80 դոլար: Հեռ. 53-14-39 (Արմեն, առ. 9:00-11:00, երեկ. 19:00-22:30)
- Վաճառվում է 3 սեն. բն. Ավան Առինջում, 7 հարկանի շենքի 3-րդ հարկում, կապիտալ վերանորոգված: Հեռ. 625034:
- Իրավաբանական, ֆինանսատնտեսագիտական, հաշվապահական ծառայությունների մատուցում բարձրակարգ մասնագետների կողմից մատչելի գներով: Հեռ. 52-63-63 (10:00-17:00), 58-65-33 (17:00-23:00):
- Կգնեմ 1 կամ 2 սենյականոց բնակարան Երեւանի ցանկացած մասում 7000 ԱՄՆ դոլարով: Զանգահարել՝ 72-21-68:
- Կգնեմ Երեւան քաղաքի փոքր կենտրոնում մեկ սենյականոց չվերանորոգված բնակարան մինչեւ 11.000 ԱՄՆ դոլարի սահմանում, իսկ այլ վայրերում՝ վերանորոգված: Զանգահարել՝ 53-36-07, մինչեւ ժամը 21:00:

Լ ՖՐԵԴԻ ՍԵՆՅԱԿՈՒՄ

31 հունվար-օր 19

Ինչպես հիշում եք, պրն Ալֆրեդը մասնակիցներին խոստացավ, որ խաղ է մտնելու նոր մասնակից: Սակայն մինչ նրա մուտքը, խաղը պետք է լքի մեկ ուրիշը, իսկ որոշումը կընդունվի միայն հեռուստադիտողների զանգերի հիման վրա: Բազմաթիվ հեռուստադիտողներ անտարբերություն հայտնեցին եւ խաղից դուրս ցանկացան տեսնել Կարենին: Պրն Ալֆրեդը մասնակիցների հետ զրույցի ընթացքում Կարենին հայտնեց հեռուստադիտողների կարծիքը եւ պահանջեց հավաքել իրերը: Մինչ վերջինս կատարում էր պահանջը, պրն Ալֆրեդը մյուսներին պատվիրեց ընդունել նոր մասնակցին: Անասելի մեծ էր հիասթափությունը, երբ սենյակ մտավ Սուսաննան: Միակ մարդը, որին դա ուրախացրեց Ալեքսն էր: Բոլորին հետաքրքրում էր մեկ հարց, ինչ էր նշանակում Սուսաննայի պարը դուրս գալուց առաջ: Պատասխանը միանշանակ էր. «ես դեռ կվերադառնամ»: Մինչ մասնակիցները փորձում էին կրկին ընտելանալ Սուսաննայի ներկայությանը, ներս մտավ իրական մասնակիցը՝ Լիանան: Պրն Ալֆրեդը հանձնարարեց Սուսաննային ծանոթացնել Լիանային մյուսների հետ: Լիանան 22 տարեկան է, ավարտել է Հրաչյա Աճառյան համալսարանի իրավագիտության ֆակուլտետը: Մինչ մասնակիցները զրուցում էին, Սուսաննան դուրս եկավ, այս անգամ վերջնականապես, իսկ Կարենը հավաքեց իրերը: Նրա համար, իրոք, անակնկալ էր նման որոշումը: Պրն Ալֆրեդի այն հարցին, թե ինչ սովորեցրեց խաղը, Կարենը պատասխանեց, որ այստեղ պետք է լինել խորամանկ եւ ինչպես նշեց Կարենը՝ «կոխական»: Նման արտահայտությունից հետո հարց առաջացավ, թե մասնակիցներն ինչ կենդանու են իրենց նմանեցնում: Լիլիթն իրեն համեմատեց շան հետ, ինչին էլ պրն Ալֆրեդը հումորով պատասխանեց, որ Լիլիթը երեւի քիչ հաչող շներից է: Լիանան իրեն նմանեցրեց առյուծի, իսկ Վաչեն՝ գայլի, շեշտելով, որ չի վախենում ոչ մի առյուծից: Ալեքսն էլ պարզվեց ոզնի է:

Կարենից պրն Ալֆրեդը պահանջեց պատրաստ լինել 10 ռոպեից, այլապես նրա հետ խաղից դուրս կգա Վաչեն: Սակայն Կարենը նշեց, որ իր հետ չի տանի ոչ ոքի, իսկ Վաչեին ցանկացավ տեսնել հաղթողի դերում: